

Tijdschrift voor en door (oud-)marechaussees

Marechaussee Contact

5-6

2024

Marechaussee Contact

25e jaargang | nummer 5-6
December 2024

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dienen de bron, de artikelkop en de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Willem Geense

Gert Janssen

Evert Jan Kasteel (tekstredactie)

Eric Koopman

Cees Lindenberg

Henk Rijke (voorzitter)

Kees Poelma

Henk Westland (coördinatie & eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Bart Breunesse

Jan Kraakman

Kees Kuijs

Joop Rump

Pier Scholte

Georg van Slageren

Hans de Vries

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp
t.a.v. Redactie Marechaussee Contact
redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

begunstigersadministratie@
marechausseecontact.nl
(zie verder pagina SMC-informatie
bij administratie en werving)

Vormgeving

Pleun van der Linde,
Persmanager, Den Haag

Druk

Wilco BV, Amersfoort

Aanleveren kopij voor een volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst contact opnemen met de redactie.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	Nestelpennen "We hebben jullie hard nodig" Deelname marechaussee aan Ardent Lion
6	Veteranen Veteranendag KMar 2024
8	Kerstgedachte Kerst is verbinding
9	Slachtofferidentificatie KMar in het Rampen Identificatie Team (2)
14	Huis vol foto's Op herhaling!
16	Op missie LOT-huis Livno
18	Dienstplichtigen Van Depot naar 41 Marcie
22	Uitgelicht Strak optreden OTCKMar tijdens Airborne Wandeltocht
23	1940-1945 Een laatste bericht uit Frankrijk
24	SMC Een zaal vol 'ouwe jongens'
26	SMC SMC in erecouloir bij Prinsjesdag 2024 37e Indiëherdenking Roermond
27	SMC 'Veteran of the Day' bij Sunset March Opheffing Reünievereniging Marechaussee Contact
28	Ontmoeten Regiobijeenkomsten als een geoliede machine
29	Ontmoeten Tweede reünie beroepslichting 67-1
29	Personalia
31	SMC-informatie

Correctie op papieren versie:

Op pag. 29 zijn bij de vermelding van
dhr. Van Bochove gecorrigeerd:
voorletters, geboortedatum en lichtung.

Foto omslag:

1988, oefening 'Free Lion', 202 EskKMar

Foto: Joop Rump

In de achterliggende periode zijn we soms verwacht, soms onverwacht met een enorme hoeveelheid nieuws en gebeurtenissen geconfronteerd. Het blijkt steeds meer dat ontwikkelingen en gebeurtenissen in andere, soms verre, delen van de wereld van directe invloed zijn op ons eigen leven. Tegelijkertijd is er een al dan niet terecht besef dat je weinig tot geen invloed hebt op die gebeurtenissen en dat leidt soms tot een gevoel van onmacht. Gewapende conflicten, oorlogen en (natuur)rampen zijn voor diegenen die er niet middenin zitten moeilijk voor te stellen. Vooral een selectieve wijze van verslaggeving kan meningen doen (ver)vormen en het gevoel van onmacht doen toenemen. Over maatschappelijke ontwikkelingen vinden nauwelijks meer gesprekken of discussies plaats, enkel standpunten worden elkaar toegeworpen.

Als je niet gewend bent op basis van eigen oordeelsvorming een standpunt in te nemen, ligt het alternatief om het standpunt van een ander te volgen snel voor de hand. Het probleem daarbij is dat het gebrek aan het vermogen om je oordeel te vormen, ook betekent dat je het standpunt van die ander niet kan of wil toetsen. Uiteindelijk kan dat leiden tot een groeiende massa aan supporters c.q. volgers, roepend of toeschouwend vanaf de zijlijn. Ook in de sociale media zie je dat de in eerste instantie zelfbenoemde 'influencers' hun autoriteit ontlenen aan het aantal volgers. Binnen het maatschappelijk veld ontlenen (vermeende) spelers hun legitimiteit van handelen aan het aantal supporters of volgers. Zo ontstaat er een verwarrende mix van de echte maatschappelijk bestuurlijke wereld en een meer virtuele werkelijkheid.

Om misbruik van autoriteit te voorkomen wordt in politiek en bestuur doorgaans een principe gehanteerd van 'checks and balances' oftewel controle en evenwicht. In de staatsinrichting zijn de noodzakelijke instrumenten ondergebracht in de wetgevende macht, uitvoerende macht en rechterlijke macht. Dit zorgt er ook voor dat overheidsinstanties een zekere mate van consistentie en betrouwbaarheid hebben zodat burgers, maar ook andere overheden niet continu verrast worden. Dat vraagt ook om (burger)participatie in plaats van toeschouwen, het gesprek aangaan in plaats van standpunten toewerpen.

Na een aanvankelijk breed gedragen steun voor de uitbreiding en versterking van Defensie, zie je ook in deze maatschappelijke discussie een keerpunt zodra het dichterbij de eigen achtertuin komt. Toezien en aanmoedigen is één, deelnemen en consequenties aanvaarden is iets anders. Ook hier wreekt zich de afstand tussen overheid c.q. Defensie met de burger. Hopelijk is het niet een te lange weg geworden voordat toeschouwers weer gaan meedoen en belangen weer algemeen worden.

Maatschappijleer en burgerschap zijn belangrijke vakken op school geworden om jonge mensen te leren dat de samenleving ook echt gaat over samen leven. Georg van Slageren vertelt in dit nummer over de vorming en lessen die hij heeft gehad gedurende zijn diensttijd. Hij heeft zijn tijd op het

“Participatie”

opleidingscentrum, toen nog Depot, en 41 Marcie niet als 'verloren' ervaren, maar juist als een goede voorbereiding op verdere participatie in de maatschappij.

De leden van het Rampen Identificatie Team (RIT) hebben zelf de keuze gemaakt in het team te participeren. Zelfs met de wetenschap dat het werk een zware wissel zou trekken op hen en hun naaste omgeving. Kees Kuijs neemt u wederom mee in het werk van het RIT, ditmaal in Thailand als gevolg van de Tsunami in 2004. Hij beschrijft dat juist in tijden van rampspoed zorgvuldige oordeelsvorming noodzakelijk is waarbij respect voor de levenden én doden voorop staat. Voor de leden van het RIT is toekijken geen optie. Dat gold ook voor marechaussee Rijnders die in 1943 opstond tegen de bezetter en een zware prijs betaalde.

Slechts drie voorbeelden van de vele verhalen die u in dit nummer aantreft. Verhalen over en geschreven door mensen die hebben gekozen om te participeren en niet slechts toe te kijken. Die niet lopen te roepen vanaf de zijlijn, maar een actieve bijdrage hebben geleverd of nog leveren in 'het veld'.

Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om onze vrijwilligers ook namens u te bedanken voor de stap naar voren die zij gemaakt hebben om SMC-activiteiten te organiseren. Daaronder ook begrepen al diegenen die SMC op enige manier hebben vertegenwoordigd of ondersteund het afgelopen jaar.

Namens het gehele SMC-bestuur wens ik u mooie en betekenisvolle kerstdagen toe en een in alle opzichten goed nieuw jaar!

André Peperkoorn EMPM
Generaal-majoor b.d.
Voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Donderdag 6 maart 2025

Regiobijeenkomst Zuid-Holland (postactieven)

Locatie: Restaurant De Hoofdwacht, Brielle

Contact: regio.kmar.zh@gmail.com

Dinsdag 25 maart 2025

Regiobijeenkomst Twente (postactieven)

Locatie: De Abdij, Oldenzaal

Contact: jan Zuidersma@gmail.com | hejolak@gmail.com

Donderdag 27 maart 2025

Regiobijeenkomst Amsterdam – Noord-Holland (postactieven)

Locatie: Soos KMar, Amsterdam

Contact: Anne-Roel de Boer | 123deboer@gmail.com

Woensdag 9 april 2025

Reünie beroepslichting 65-5

Na een succesvolle reünie in 2023 organiseren Herman Juurlink en Jaap Franken in 2025 opnieuw een reünie. Het is dan 60 jaar geleden dat zij opkwamen.

Contact: Herman | 06-30148088 | herenber@zeelandnet.nl

Vrijdag 11 april 2025

Regiobijeenkomst Zeeland (postactieven)

Locatie: Bevrijdingsmuseum Nieuwdorp

Contact: Nico Maes | nicolaasmaes@gmail.com

Woensdag 16 april 2025

Regiobijeenkomst Amersfoort – Utrecht (postactieven)

Locatie: Eetcafé 't Houteveen, Hooglanderveen

Contact: Monique Hekman-Landwier | 06-18861728 | m.hekman.landwier@mindef.nl

Dinsdag 22 april 2025

SMC bezoekt IJssellinie

De Reüniecommissie Marechaussee Contact organiseert een bezoek aan de IJssellinie nabij Olst. Deze IJssellinie was een waterlinie uit de Koude Oorlog, die ons land moest beschermen tegen een mogelijke Russische invasie. Met het in werking zetten van dit plan zou een 127 kilometer lange en drie tot tien kilometer brede strook land tussen Nijmegen en Kampen onder water worden gezet. Voor info over de IJssellinie, zie www.IJssellinie.nl.

Deelname staat open voor SMC'ers met hun partner, maar ook niet-SMC'ers zijn van harte welkom. Het programma loopt van 11.00 uur tot 16.00 uur. De bijdrage voor SMC'ers met hun partner bedraagt € 15,00 p.p. Niet-SMC'ers betalen € 30,00 p.p. Aanmelden per e-mail of telefonisch. U wordt tijdig geïnformeerd over het programma en de betaling van de eigen bijdrage.

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 |

reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Vrijdag 25 juli 2025

Reünie beroepslichting 66-4

Bert Kleinjan en Walther Hoosemans organiseren deze reünie.

De locatie is nog niet bekend. Aanmelden bij Walther.

Contact: Walther.Hoosemans@hetnet.nl

Oproep beroepslichting 65-4

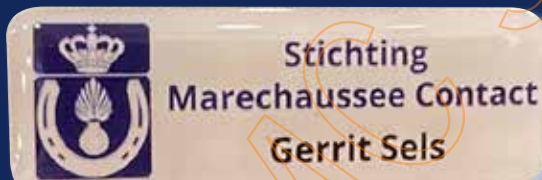
In 2025 is het 60 jaar geleden dat deze lichting op 12 augustus 1965 opkwam. Ger van Zunderd en Arie Blankert zijn benieuwd of er belangstelling bestaat om elkaar over een jaar te ontmoeten.

Contact: gzunderd@gmail.com | ahblankert@gmail.com

Oproep oud-gedienden District KMar/KLu/BRD

Rene Westerman en Piet Wijkhuijs hebben het voornemen om een reünie te organiseren in oktober 2025 voor alle oudgedienden van District KMar/KLu/BRD. Datum en locatie nog niet bekend.

Contact: kmarbrd@gmail.com

What's in a name

SMC krijgt regelmatig vragen of het mogelijk is als SMC'er een naamplaatje te kunnen bestellen. We werken daar graag aan mee. Belangstellende SMC'ers kunnen hiervoor € 13,00 overmaken naar Stichting Marechaussee Contact op rekeningnummer NL82 INGB 0003 9121 06 onder vermelding van de naam die moet worden weergegeven op het naamplaatje. Na afloop van een kwartaal zal een bestelling worden geplaatst en zullen de naamplaatjes worden verzonden.

Daarnaast zijn we op dit moment ook in overleg met een nieuwe leverancier van stropdassen. We hopen in een latere uitgave van Marechaussee Contact daarover meer duidelijkheid te kunnen geven.

Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte.

Ontvangt u nog geen nieuwsbrief? Meldt u dan aan op de website of scan de QR-code.

“We hebben jullie hard nodig”

Met die woorden richtte Commandant der Strijdkrachten generaal Onno Eichelsheim zich tot de Koninklijke Marechaussee op Paleis Het Loo in Apeldoorn. Daar hield het krijgsmachtdeel de jaarlijkse Wapendag en stond stil bij zijn 210e verjaardag. Ook werd de heroprichting van 101 Marechausseebataljon (101 Marbat) symbolisch gestart.

Dit bataljon was er al eens, maar verdween toen het laatste eskadron in 2010 werd opgeheven. Het heropgerichte 101 Marbat bestaat uiteindelijk wederom uit twee eskadrons. Deze zijn breed in te zetten voor nationale bijstand en militaire politietaken (MP). Denk aan het begeleiden van grootschalige verplaatsingen, zoals bij de landmachtoefening Steadfast Defender, eerder dit jaar. Ook onderzoek naar oorlogsmisdrijven of het ondersteunen van landmacht-gevechtseenheden in conflictgebieden behoren tot het takenpakket. Begin 2025 begint de gereedstelling van het eerste eskadron. In januari 2027 moet het operationeel gereed zijn.

De generaal bracht de Russische inval van de Krim in 2014 in herinnering, evenals de invasie van Oekraïne in 2022. Sindsdien staat de verdediging

van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied weer bovenaan de agenda. “De NAVO verzoekt dan ook nadrukkelijk om MP-capaciteit op te nemen in de eenheden van de landmacht”, zo deelde Eichelsheim mee.

Geen transitie, maar metamorfose

Volgens hem is het niet ondenkbaar dat de NAVO terechtkomt in een grootschalig conflict: “Daarom trekken we op dit moment alles uit de kast om ons gereed te stellen voor hoofdtak 1: bescherming van Nederland en het NAVO-grondgebied.” De omschakeling van *combat service support* naar *combat support* is geen transitie, maar: “Een metamorfose. En ik vind het mooi om te zien dat de marechaussee hierin concrete stappen zet.”

De komende tijd is het alle hens aan dek bij de marechaussee. Er moet nieuw personeel geworven, opgeleid en getraind worden. Ook komen er nieuwe communicatiemiddelen, wapens en voertuigen. “Met de heroprichting van 101 Marechausseebataljon ligt er een bijzondere uitdaging op jullie te wachten. We kunnen rustig concluderen dat het invullen van Hoofdtak 1 veel van de marechaussee vraagt, maar ik proef binnen de marechaussee ook ontzettend veel energie.”

foto: Mediacentrum Defensie

Tijdens de bijeenkomst schoof Eichelsheim een MP-armband over de bovenarm van aanstaand commandant van 101 Marbat, luitenant-kolonel Hanno den Heijer. Met deze handeling was de symbolische start van de oprichting van deze eenheid een feit.

Bron: Defensie Nieuwsbericht van 24 oktober 2024

Deelname marechaussee aan Ardent Lion

In de voorbereiding op grootschalig landoptreden hebben gevechts- en ondersteunende eenheden in oktober intensief getraind. De oefening Ardent Lion bracht zo'n 3000 militairen op de been in het oefengebied rond Bergen-Hohne in Duitsland. Ook de Koninklijke Marechaussee nam deel aan de oefening.

De aanwezigheid van de marechaussee was tweeledig. Op de Nederlandse wegen waren collega's op de motor verantwoordelijk voor de colonnebegeleiding. Zo'n 300 voertuigen werden zo naar de Duitse grens begeleid. Tijdens de oefening zelf was een Artikel-4-detachement aanwezig

om zaken hieromtrent af te handelen.

Ardent Lion is de eerste van een serie oefeningen waarin komende jaren de voortzetting van het gevecht wordt beproefd. Zowel aanvallend als verdedigend. “Dit biedt ons de kans om onze vaardigheden verder te ontwikkelen en de samenwerking tussen verschillende eenheden naar een hoger niveau te tillen”, aldus commandant van het Operationeel Ondersteuningscommando Land (OOCL) brigadegeneraal Nicole de Wolf. De volgende oefening, Bastion Lion geheten, vindt begin volgend jaar plaats.

Bron: KMarMagazine2024-09

foto: Mediacentrum Defensie

Op 4 oktober jl. werd de Veteranendag Koninklijke Marechaussee voor de 25e keer gehouden op de vertrouwde vrijdag op het OTCKMar. Bijna 400 veteranen, jong en oud, reisden vanuit geheel Nederland, maar ook vanuit Duitsland en Groot-Brittannië af naar Apeldoorn om elkaar weer te ontmoeten en missieherinneringen te delen.

| Door: Eric Koopman

Het thema van deze dag was '210 jaar Koninklijke Marechaussee'. 210 jaar geleden opgericht op 26 oktober 1814 om te waken over onze veiligheid en dat doen we in grote lijnen nog steeds.

Verbinding, verhalen delen, trots

Dat waren de kernwoorden bij de opening van de dag door generaal-majoor Roger Costongs, plaatsvervangend CKMar en veteranenambassadeur. "Het is op dit moment onrustig in de wereld en u als veteraan weet als geen ander wat dat is. U heeft gewerkt in dit soort gebieden, u heeft bijgedragen aan vrede en veiligheid en daar mag u trots op zijn." Hierna richtte Costongs zich tot de coördinator van deze Veteranendag, Ari Buikema. Na tien jaar als coördinator stopt Ari met zijn werk in de organisatie. Costongs bedankte hem voor zijn jarenlange inzet om de Veteranendag altijd tot in de puntjes te laten verlopen.

Bij het Marechausseemonument werd plechtig stilgestaan bij de gevallen en omgekomen veteranen. Na de toespraak van generaal Costongs legden de jongste veteraan (EUFOR, Bosnië 2023) en de oudste veteraan (Nederlands-Indië, Surabaya 1947) een krans. De oudste veteraan, de 98-jarige Leo van der Veer, vertelde dat hij als korporaal geen proces-verbaal mocht schrijven. Door tussenkomst van de commandant werd hij bevorderd tot wachtmeester en zo kon hij zijn militaire politietak wel uitvoeren.

Uitbundige en serieuze gesprekken

Bij het informele gedeelte van deze dag was er volop gelegenheid met elkaar herinneringen op te halen. Die betroffen niet alleen missies, want ook bij de districten en brigades hebben veteranen jaren samengewerkt en veel gelachen. Ook andere verhalen werden gedeeld. Wat eenieder raakte, was het verhaal van oud-collega en veteraan Jan Holwerda. Hij kreeg begin dit jaar te horen dat hij ongeneeslijk ziek is. Artsen gaven aan dat elke dag een zegen zou zijn. Jan: "Ik heb nog drie of vier weken. Ik wil kostte wat het kost

deze voor mij laatste veteranendag meemaken, omdat de KMar mij zoveel heeft gebracht zoals vriendschap, gezelligheid en verbondenheid." Die band zag je ook terug in zijn gesprek met generaal Costongs.

Na de Indische maaltijd ging iedereen weer huiswaarts, de een op de fiets of per openbaar vervoer naar Apeldoorn en omstreken, de ander met het vliegtuig naar Groot-Brittannië. Zet de eerste vrijdag van oktober 2025 alvast met potlood in je agenda, om elkaar weer te ontmoeten en verhalen te delen.

De oudste en jongste veteraan

Jan Holwerda († 18-11-2024)

Ari dank voor 10 jaar inzet Veteranendag KMar

foto's: Gert Janssen

Kerst is verbinding

| Door: Bart Breunesse

Er was in 2008 een eenvoudige dominee, die de erudiete collega John van Eck opvolgde op de Koning Willem III-kazerne. Deze dominee werd gevraagd door de commandant – ongeveer twee maanden werkzaam in Eefde en Apeldoorn – iets over het kerstgebeuren te vertellen. Ja, wat stel jij, en wat stel ik mij voor bij Kerst?

Er zal toch iets moeten komen, dacht ik. Al snel besepte ik dat ik niet in de schaduw van mijn voorganger stond qua ervaring en muziek. Hij stond bekend als de dominee die 'rapte' bij kerstvieringen. De 'John van Eck rap'. Mijn eerste optreden was niet op de kazerne, maar in een Van der Valkhotel in een collegezaal met honderden studenten en kader. Het zweet brak mij uit, en na afloop kreeg ik de reactie waar ik al bang voor was: 'Vorig jaar hadden we een 'rap'.' Het was toch iets te veel ingevuld met Jezus, vermoedde ik. Maar met Kerst denk ik aan de geboorte van Jezus en dit dacht een oud-studente, inmiddels wachtmeester, ook. Zij gaf mij de dvd 'The Nativity Story' om deze te laten zien tijdens een les Geestelijke Verzorging.

Student verongelukt

Het is de gewoonte dat er op de dag voor Kerst hardgelopen wordt. Na eerst nog een afspraak in Eefde meldde ik mij

gekleed in trainingspak in Apeldoorn. Ik was er klaar voor! Toen ik uit de auto stapte, werd ik direct aangeschoten door een sportinstructeur die mij vertelde dat er een student was verongelukt. De kerstloop ging niet door en tot mijn schrik zag ik op mijn mobiel dat ik diverse oproepen had gemist van de commandant van de opleiding. Een uur later stond ik op het square om aan onze verslagenheid woorden te geven, en troostende en bemoedigende woorden te spreken. 's Avonds zat ik met de kapitein van de opleiding en de kazerneadjutant in de auto op weg naar de ouders van de omgekomen student.

Collega op uitzending

Een andere keer werd ik een week van tevoren gebeld door de adjudant van District Noord-Oost of ik bij het kerstdiner iets wilde zeggen. Mijn collega was op uitzending en de adjudant was het verder vergeten. Echter, de commandant stond er op dat er een geestelijk verzorger kwam. Dat was ondergetekende, die vervolgens lekker mee mocht eten. Hopelijk viel de kerstgedachte goed.

Nachtmis of kerstdienst?

In Eefde organiseerde men Kerst in een wokrestaurant. Heel gezellig en lekker eten en drinken. Goed om el-

kaar in andere setting dan de kazerne te ontmoeten, zowel kader als studenten. Toen ik aankwam, werd ik aangesproken door een student die nog deze avond met mij wilde spreken. Het was dringend. Dan gaat er in eerste instantie van alles door je hoofd. Wat zal er aan de hand zijn, wat dringend is zo vlak voor Kerst? Ik stelde hem voor met mij terug te rijden in plaats van de bus te nemen, dan kon het gesprek alvast beginnen. Het ging erom dat hij van rooms-katholieke huize was, en meelevend, en iedere zondag samen met zijn moeder naar de mis ging. Hij had echter verkering gekregen met een meisje van gereformeerde huize. Beiden verwachtten dat hij met hen mee zou gaan. Hoe te kiezen? Mijn advies weet ik nog goed te herinneren: "Ga 's avonds met je moeder naar de nachtmis, en ga met je vriendin 's morgens mee naar de kerstdienst." Zo ging het gebeuren. Nadat we nog wat met elkaar over de overeenkomsten en verschillen hadden gesproken, was het gesprek eigenlijk al ten einde voordat we in Eefde waren.

Dit is Kerst voor mij: verbinden in plaats van polariseren. Volgens mij is dit wat Jezus heeft gedaan. Omzien naar mensen en te spreken van vrede, barmhartigheid en rechtvaardigheid.

*Het redactieteam wenst u
fijne kerstdagen en een in alle
opzichten goed 2025 toe*

KMar in het Rampen Identificatie Team (2)

Wenslampionnen tijdens Thaise herdenkingsceremonie

In mijn vorige artikel in MC 2024-4 werd het Rampen Identificatie Team (RIT) en de rol van de marechaussee daarin beschreven. In dit artikel wordt de bijzondere RIT-inzet in Thailand toegelicht. Ik doe dat wederom op persoonlijke titel en gebaseerd op mijn ervaringen als Sectorleider Technische Identificatie.

| Door: Kees Kuijs

Op 26 december 2004 werd Thailand getroffen door een tsunami. Beelden daarvan schokten de hele wereld. Met name in de toeristische omgeving rond Phuket Island en het schiereiland Khao Lak waren naast vele Thai, ook westerse toeristen omgekomen. Vanuit diverse landen werden *Disaster Victim Identification* (DVI) teams naar het rampgebied gestuurd om de Thaise autoriteiten te ondersteunen bij de identificatie van de slachtoffers. Landen stuurden hun teams ook om omgekomen landgenoten te kunnen repatriëren. Zo ook het RIT dat op vrijwel voltallige sterkte al op 28 december naar Thailand vertrok. Het personeel werd ondergebracht in Phuket Town en met militair luchttransport naar het rampgebied vervoerd.

Thailand Tsunami Victim Identification (TTVI)

Het was vanaf het begin duidelijk dat de *Royal Thai Police* (RTP) de leiding had over de omvangrijke TTVI-operatie. Alle DVI's zouden dus 'onder bevel' van de RTP staan. De Thaise cultuur beïnvloedde de operatie in hoge mate. Dat betekende voor de internationale DVI's dat hun nationale vanzelfsprekendheden en kwalificaties niet automatisch opgeld deden en dat men zich vooral diplomatiek moest opstellen. Bovendien bleek dat de rangen van RTP-officieren niet altijd overeen kwamen met de mate van zeggenschap. Terwijl men dacht zaken te kunnen doen met een *colonel* bleek bijvoorbeeld dat een ondergeschikte *major* de feitelijke macht had, omdat deze sociaal hoger was geplaatst. Voor westerse mensen is die hiërarchie on-

zichtbaar en door het voorkomende gedrag van Thaise mensen, kwam men er vaak (te) laat achter dat men iemand onbedoeld had geschoffeerd. Met in ieder geval als resultaat dat aan de vermeende afspraak van Thaise kant geen gevolg werd gegeven. Enkele DVI's kwamen daar tot hun grote ergernis te laat achter met als gevolg dat zij hun nationale opdracht, het zo spoedig mogelijk repatriëren van landgenoten, ook in gevaar zagen komen.

Dat inzicht had het RIT al ingefluisterd gekregen vanuit het liaison-netwerk. Daarom was bij aankomst geregeld dat een RTP-majoor uit Bangkok als liaison aan het RIT werd toegevoegd. Deze mevrouw bleek een voldoende hoge sociale positie te hebben waardoor zij in staat was om direct bij aankomst zaken

Slachtofferidentificatie

Teamleider Kuijs met LSO Royal Thai Police

Wat Yanyao, Thaise onderzoekers

► te doen (voor ons) met diverse autoriteiten in Phuket. Daarmee kreeg het RIT vertrouwen van die autoriteiten en werd direct ingezet op het schiereiland Khao Lak. Enkele RIT'ers kwamen zo bovendien op *key positions* in het *Information Management Center (IMC)* in Phuket ten

behoefte van het *matchen* van de *Post Mortem* gegevens (PM, na de dood) met de *Ante Mortem* gegevens (AM, voor de dood).

Dat onze liaison een hoge sociale positie had, bleek mij nadrukkelijk toen ik een foto wilde laten nemen van ons beiden, samen met de Thaise chauffeur van ons 'commandovoertuig'. Zij weigerde dat pertinent omdat het voor haar ondenkbaar was om samen met de chauffeur op een foto te staan...

De omgekomen slachtoffers lagen op diverse sites. Het RIT werd ingezet op de grootste bij de Boeddhistische Wat (tempel) Yanyao waar ruim 3400 slachtoffers naartoe waren gebracht. Die site lag ruim 140 km en meer dan 2,5 uur rijden van Phuket Town. Het tempel terrein had vrijwel geen voorzieningen, de lichamen

waren al in een zeer slechte staat en lagen bij onze aankomst nog verspreid op de grond. Thaise medische teams onderzochten die lichamen in de open lucht waarbij ook DNA-monsters werden genomen. Dat gebeurde vanzelfsprekend op de Thaise wijze en werd ook in het Thai geregistreerd. Buiten het tempel terrein had men foto's van de gezichten van slachtoffers opgehangen. Verwanten die meenden iemand te herkennen, konden zich daar laten registreren.

Het Thaise onderzoek was georganiseerd door vooraanstaand forensische wetenschapperster en mensenrechtenactiviste dr. Pornthip. Zij was daarover actief in de media en voorspelde goede resultaten. Er moest door de Thaise autoriteiten met haar worden onderhandeld om de lichamen op 'haar' site alsnog volgens de DVI-methodiek opnieuw te mogen behandelen. Daarbij werd uiteindelijk overeengekomen dat de DVI's ook de Thaise slachtoffers op dezelfde wijze zouden behandelen. Op alle lichamen moest bovendien een autopsie worden uitgevoerd.

De Thaise autoriteiten hadden inmiddels een strikte procedure ingesteld om geïdentificeerde lichamen vrij te geven aan nabestaanden. Een *Release Board* in Phuket oordeelde bij ieder slachtoffer over *the evidence* die de TTVI-organisatie aan hen presenteerde inzake de identiteit. Eerst na goedkeuring en verstrekking van een *death certificate*, kon een lichaam op de site worden overgedragen aan de familie of aan de nationale autoriteiten van het slachtoffer. Die treurige *release*-taak werd ook aan de DVI's opgedragen.

RIT-optreden in Thailand

De initiële RIT-inzet vanaf Phuket bleek zwaar en erg intensief. In combinatie met de lange dagelijkse reistijden, versleet het personeel zienderogen. Er werd al snel ingezien dat het voortzettingsvermogen voor deze lange operatie moest worden zeker gesteld. Bovendien moest een andere legeringslocatie worden gevonden, dicht bij de Wat Yanyao. Die werd na een aantal dagen een luchtverkenning gevonden op Khao Lak in het verlaten, maar nog deels intacte Merlin Resort. Deze locatie lag op slechts één uur rijden van de site.

Wat Yanyao, fotowand

Kees Kuijs met plaatsvervanger Daan Noort

In Nederland werd de ernst en de intensiteit van deze RIT-inzet hoog ingeschat. De politie had daarom al veel vrijwilligers (veelal technische rechercheurs) uit de regiokorpsen en de KMar, en militaire tandartsen verzameld als aflossers. Daarnaast was ook aanvulling met specialisten van het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) noodzakelijk voor de voorgeschreven autopsies. Afsproken werd de organieke RIT'ers in drie groepen te splitsen en elke groep aan te vullen met de verzamelde 'bijstanders' en NFI'ers. De drie teams zouden steeds 2,5 week in het missiegebied opereren, waarna men in Nederland kon recupereren. Bij de aflossing werd, naar militair model, in Bangkok twee dagen adaptatie en debriefing met een bedrijfsmaatschappelijk werker georganiseerd. Ieder team stond onder leiding van een van de RIT-teamleiders, die ook verantwoordelijk werden voor de begeleiding van de aanvullers in hun team. Vele van hen hadden immers noch DVI-werkzaamheden uitgevoerd, noch ervaring met buitenlandse missies of rampen. De bewaking van de mentale gezondheid van de teamleden bleek een zware extra verantwoordelijkheid en was niet gebruikelijk voor de leidinggevende politiemensen. Zelf kreeg ik de leiding over het eerste samengestelde team met Daan Noort als plaatsvervanger.

Dat nieuwe team werkte al snel effectief door de mix van ervaren RIT'ers en de zeer gedreven aanvullers. De dagelijkse diensten op de site werden gestructureerd, waardoor men ook aan de noodzakelijke rust toekwam. Dit in schril contrast met wat de RIT'ers van het eerste uur hadden doorstaan toen zij vanuit Phuket moesten opereren. De inzet en betrokkenheid was hoog, waardoor de aanvankelijk vele improvisaties zonder mokken werden uitgevoerd. De verzor-

ging in het Merlin Resort was bovendien van hoge kwaliteit. De kameraadschap en cohesie groeiden de eerste dagen merkbaar. En de *hardship* om te moeten werken in het rampgebied met de aanblik van de stoffelijke resten, was een vast onderwerp bij elke briefing 's avonds. Als teamleider was ik dagelijks tenminste vijf uur onderweg omdat de dagelijkse *commanders briefing* in het IMC in Phuket plaatshad en ik daarna pas weer naar onze site kon gaan.

Werken op de tempel site

Op de site werd het internationale DVI-optreden nadrukkelijker gecoördineerd, waarbij het RIT een belangrijke rol heeft kunnen spelen mede vanwege de goede contacten met de Thaise autoriteiten. Er werden meerdere *examination lanes* opgezet en de Thai zorgden ook voor enkele provisorische voorzieningen zodat het personeel wat prettiger kon werken. Het RIT had op de site de taak om de aan- en afvoer van de te onderzoeken lichamen te regelen. De lichamen die aanvankelijk ongekoeld op de site lagen, waren inmiddels opgeslagen in ruim dertig koelcontainers. Iedere avond werd bepaald welke container die nacht zou worden uitgezet, zodat de lichamen de volgende dag konden worden onderzocht. Thaise militairen, die wij 'drivers' noemden, hadden de taak die container leeg te halen en de lichamen naar de *lanes* te vervoeren en na afloop weer terug te brengen naar de container. Een RIT'er coördineerde die operatie en administreerde nadrukkelijk waar elk lichaam werd bewaard. De eerste week bleek een van de containers defect te zijn en zo dagen in de brandende zon te hebben gestaan. Vrijwilligers hebben de verschrikkelijke taak op zich genomen die container onder volledige bescherming leeg te maken.

De *lanes* werden zo ingedeeld dat er dagelijks een zo maximaal mogelijk aantal lichamen volledig kon worden onderzocht en DNA-botmonsters uit de

dijbenen worden genomen. De *lanes* bestonden uit meerdere *examination stations*. De *stations* op de Nederlandse *lane* werden bemand door technisch rechercheurs, pathologen en DNA-specialisten van het NFI, militaire tandartsen en een forensisch antropoloog. Het RIT coördineerde het proces voor alle *lanes* en de dagelijkse 'productie' werd voor alle DVI's zichtbaar bijgehouden. De bemanningen van de *lanes* bestonden zoveel mogelijk uit leden van hetzelfde DVI-team en er was dagelijks veel onderling contact. Alle teams wisselden graag hun specifieke professionele kennis en methoden uit. Er is dan ook veel geleerd van elkaar. Met name onze (unieke) forensisch antropoloog heeft veel kunnen betekenen voor de DVI's.

De werkzaamheden op de site waren intensief en indrukwekkend, temeer daar er onder primitieve omstandigheden moest worden gewerkt. Bovendien waren rond de site, en aanvankelijk ook op de site, families op zoek naar hun geliefden. Het zichtbare verdriet en de wan- ▶

Site, Daan Noort geeft aanwijzingen

Site, Thaise 'drivers'

Slachtofferidentificatie

Site examination, dacty(loscopie)

Site examination, tandarts

- ▶ hoop vlakbij maakten dat de compartimentering waarmee het RIT zichzelf mentaal op de been hield, niet in stand kon worden gehouden. Die compartimentering betekent dat men zich beperkt tot de eigen PM- dan wel AM-taken. De technische rechercheurs komen zo niet in contact met het verdriet bij de nabestaanden, en de tactisch rechercheurs niet met de aanblik van de stoffelijke resten.

Overdracht van de lichamen

Zodra de *Release Board* een lichaam had vrijgegeven, kwam vanuit het IMC de opdracht om de overdracht uit te voeren. Enkele RIT'ers werden met deze, ook emotioneel, zware taak belast. Wanneer het een buitenlands slachtoffer betrof, geschiedde die overdracht aan een officiële nationale vertegenwoordiger. Een door dat land ingehuurd uitvaartondernemer nam het lichaam over om het vervolgens transportgereed te maken voor repatriëring. Het RIT werd ten behoeve van de repatriëring van Nederlandse slachtoffers versterkt met enkele uitvaartspecialisten. Die werden na de operatie ook als 'Team Postmortale Zorg' vast opgenomen in de RIT-organisatie. Wanneer een Nederlands slachtoffer werd vrijgegeven, werden daarbij eerbewijzen gebracht door Nederlandse teamleden op de site.

De Thaise wijze van rouwverwerking

week erg af van de westerse manier. Vaak nam men een overledene pas over nadat ze het dode lichaam zelf konden aanschouwen. De RIT'ers moesten dat begeleiden. Net buiten de site bivakkeerden Thaise families, wachtend op de vrijgave van hun geliefde(n). Met die mensen was regelmatig direct contact wat een emotionele band schiep. Daarnaast kwam het voor dat een slachtoffer direct in de tempel werd gecremeerd. Een aantal teamleden heeft zo'n ceremonie mogen meemaken. Alle aanwezigen waren dan met het slachtoffer verbonden via een lange draad. In oranje gewaden geklede monniken begeleidden de plechtigheid met een bijzonder soort 'gehoem'. De gewoonte was om halverwege de crematie de deur van de oven te openen om de aanwezigen de voortgang van de verbranding te tonen. Op ons als onvoorbereide toeschouwers maakte dat een diepe indruk.

Information Management Center Phuket

Iedere dag ging het gros van het team vanaf het Merlin Resort per bus naar de site. Een klein aantal RIT'ers ging echter de andere kant op richting Phuket. In het IMC aldaar vervulden zij functies op het gebied van AM-administratie en (odontologische) *matching*. Daar werd ook een Nederlandse ICT-specialist ingezet ten behoeve van *data mining*. Er werden bijvoorbeeld PM veel tatoeages onderkend, maar er ontbrak kennis om die op een juiste (internationale) wijze te beschrijven. Ons teamlid bleek erg thuis in stripfigurenwereld en heeft

er met die kennis veel aan bijgedragen om diverse tatoeages te *matchen*. In het IMC werden ook de zittingen van de *Release Board* voorbereid waarbij men de dossiers moest presenteren. Dat ver-eiste niet alleen administratieve nauwgezetheid, maar ook internationale presentatie vaardigheden. De *board* was zeer strikt in haar beoordeling van het matchingoverzicht en de waardering van *the evidence*. Menig dossier moest dan ook meerdere malen worden gepresenteerd.

Thaise herdenkingsceremonie

Aan het einde van mijn eerste tour in januari vond, toevallig tijdens de wisseldag met het aflossende team, een aangrijpende herdenkingsceremonie plaats. Meer dan duizend in het wit geklede Thai zaten, keurig uitgelijnd achter een windlicht met een kaarsje, op een enorm veld. Daaromheen zaten enkele honderden boeddhistische monniken in hun oranje gewaden. Alle DVI's waren uitgenodigd deel te nemen en werden verzocht tussen de Thai plaats te nemen. Alles werd uitgebreid verslagen op nationale tv omdat het een nationale herdenking betrof. Maar de ceremonie was tevens bedoeld als een dankzegging aan de internationale DVI's. Ik had de eer die, als acting Nederlandse teamleider, in een tv-interview te mogen ontvangen.

Voor het (mijn) afgeloste team een zeer passend einde van hun missie, maar voor velen was het ook een mooie emotionele afsluiting. De invallende duisternis maakte het met die goed geregisseerde massale entourage nog indrukwekkender voor ons. Vooral toen aan het einde van

Thaise herdenkingsceremonie

de ceremonie er door de Thai samen met de DVI-leden honderden wenslampionnen werden ontstoken en opgelaten in de heldere tropennacht. Dat werd mijn 'knakmomentje', maar ik zag dat ik niet de enige was. Overal om mij heen hingen mijn teamleden in elkaars armen. Die emotie moest er kennelijk toch bij veel mensen nog even uit. Een mooi en onvergetelijk moment. De net aangekomen aflossers keken er toen nog enigszins verbaasd tegenaan.

Na een tussenstop van twee dagen in Bangkok voor de adaptatie en een debriefing, werden we door de KLM als vips in het bovendek van een Jumbo Jet vervoerd en kregen we op Schiphol een heldenontvangst door vele autoriteiten en collega's. Dat verbaasde ons wel een beetje, maar dat alles voelde natuurlijk geweldig. Juist die momenten hebben er ook aan bijgedragen dat er nog jarenlang kameraadschappelijke banden werden onderhouden.

Bij thuiskomst bleek het verschil in beleving van de ramp. De thuisblijvers hadden daar door de media een veel omvattender en ernstiger beeld van dan wij, die ter plaatse waren geweest. Wij hadden immers gezien, tijdens het dagelijks heen en weer reizen, dat de in de media getoonde verschrikkelijke gevolgen van de tsunami 'slechts' op de lagere stukken terrein langs de kust hadden plaatsgehad. En juist daar bevonden zich de toeristische resorts en de Thaise vissersdorpen waar de vele slachtoffers zijn gevallen, die wij op onze site behandelden. Daarbuiten had de tsunami geen effect gehad en ging het gewone leven weer snel op oude voet verder. Wij voelden ons daarom ook niet echt de helden die de thuisblijvers dachten dat wij waren.

Tweede Thailand tour

Half februari deed ik een tweede tour met 21 teamleden: RIT'ers, technisch rechercheurs, tactisch rechercheurs, drie militaire tandartsen, een NFI-patholoog met 'snijknecht', en een uitvaartspecialist. De meesten daarvan behoorden ook tot mijn vorige team en het was wederom een hechte club met een prima sfeer. Een van teamleden werd toegevoegd aan de Nederlandse *matching* coördinator in het IMC om de zittingen voor de *Release Board* voor te bereiden.

Op de site bij de Wat Yanyao zwaaide het RIT nog steeds de scepter. Er was inmiddels een *morgue* gebouwd met iets van airco en een overkapte hal met ventilatoren voor de *examinations*. Alle lichamen waren gescreend om te bepalen of het een Thai of non-Thai slachtoffer is. De non-Thai slachtoffers werden overgebracht naar een nieuwe site op Phuket Island en verder onderzocht. Noorwegen had daar een noodhospitaal laten bouwen, super-de-luxe ingericht met airco, bureaus en een restaurant met een heus gazon. Met uitzondering van de DVI's op onze site werkten alle andere DVI's daar.

De Thaise slachtoffers bleven op het tempelterrein, omdat volgens de lokale religie de zielen van die slachtoffers op Khao Lak moeten blijven. Eerdere pogingen om lichamen naar de beter uitgeruste site op Phuket over te brengen waren gestrand op een blokkade van protesterende Thai op de brug tussen Khao Lak en Phuket Island. De RTP bepaalde daarom dat voortaan alleen de als non-Thai gescreende stoffelijke overschotten naar Phuket konden worden overgebracht.

Samen met de DVI's van Australië, Nieuw Zeeland, Groot-Brittannië en Duitsland, en met ondersteuning van ook Thaise medici, onderzochten wij op onze site de Thaise slachtoffers. De RIT'ers in het *release* proces hebben de overdrachten aan de Thaise nabestaanden als zeer intens ervaren.

Afloop en nasleep van Thailand

In maart eindigde mijn laatste tour. De aflossende teams daarna werden steeds verder afgeslankt en qua bemensing aangepast omdat het PM-werk op de site na enkele weken was voltooid. Uiteindelijk waren alleen nog enkele RIT'ers werkzaam in het IMC ten behoeve van de *matching* en de zittingsvoorbereiding voor de *board*, op de site ten behoeve van de *release*, en in het *International Property Investigation Team*. Dat team had als taak zoveel mogelijk gevonden persoonlijke eigendommen en met name sierraden aan slachtoffers te koppelen. Bij een *match* kregen de nabestaanden die zaken terug in de hoop dat dit kon bijdragen aan de verwerking. Die kleinschalige inzet heeft nog enkele maanden geduurd en heeft bijgedragen tot vele

identificaties, meestal op basis van DNA-vergelijkingen.

Uiteindelijk zijn de 36 Nederlandse slachtoffers allemaal geïdentificeerd. Alle niet geïdentificeerde slachtoffers zijn op een speciale begraafplaats onder hun PM-nummer begraven. Veelal konden zij niet worden geïdentificeerd vanwege het ontbreken van AM-gegevens of DNA.

Achteraf is gebleken dat enkele RIT'ers hun ervaringen die periode slechts met moeite 'een plaatsje' hebben kunnen geven. Voor een aantal van hen, vaak doorgewinterde politiemensen die gedurende hun carrière al veel leed hadden meegemaakt, was 'het mandje vol' en zij hebben het RIT na de Thailand-operatie verlaten. Een enkeling bleek naderhand helaas ook PTSS te hebben opgelopen door de opeenstapeling van jarenlange intensieve ervaringen als technisch rechercheur.

In mei 2005 werden de RIT'ers, aanvullers en ondersteuners van politie, KMar en Defensie op Paleis Huis Ten Bosch ontvangen door koningin Beatrix, prins Willem-Alexander en prinses Máxima. De leider van het RIT, Pieter Wiersinga (oud-dienstplichtig wachtmeester KMar), kreeg voorafgaand aan die gelegenheid een Koninklijke onderscheiding voor zijn werk.

Alle direct betrokkenen werden met hun partners in januari 2006 tijdens een indrukwekkende bijeenkomst in Orpheus te Apeldoorn gehuldigd. Twee ministers reikten tijdens die gelegenheid aan 141 collega's de 'Herinneringsmedaille voor Humanitaire Hulpverlening bij Rampen' uit. Die was daarvoor door de minister van Defensie speciaal beschikbaar gemaakt voor ook niet-militairen.

Je maakt wat mee bij de marechaussee!

Op herhaling!

Jaren na je dienstplichttijd bij de marechaussee valt er ineens een brief op de mat, afkomstig van Defensie. Een brief waarin staat dat jij je moet melden voor een herhalingsoefening. Een grote oefening waarbij extra capaciteit van voormalig dienstplichtig marechaussees goed van pas komt! | Door: Cees Lindenberg

Sinds 22 augustus 1996 worden geen dienstplichtigen meer opgeroepen en op 1 mei 1997 is de opkomstplicht officieel opgeschort. Het is dus bijna dertig jaar geleden dat jongemannen tijdens de Koude Oorlog werden opgeleid als dienstplichtig marechaussee. Daar werd de kern gevormd door discipline, kameraadschap, verantwoordelijkheid, maar ook de trots om bij 'Gods eigen Wapen' te mogen dienen. Na de dienstitijd bestond de mogelijkheid opgeroepen te worden voor een herhalingsoefening.

Direct na ontvangst van de brief komen vast oude herinneringen naar boven en wellicht ook de behoefte oude maten weer te zien... Maar ook benieuwd of je PSU nog past en of je militaire paspoort nog steeds op de plek ligt waar je het ooit hebt neergelegd.

In september 1983 was 'Atlantic Lion' zo'n oefening waarvoor dienstplichtigen op herhaling moesten komen. Het

was qua omvang de grootste militaire oefening sinds de Tweede Wereldoorlog. Zo werden bijvoorbeeld zo'n 17.000 Amerikaanse militairen overgebracht naar West-Duitsland ('Reforger 83'), maar ook de Nederlandse 13 Pantserbrigade en een Brits tankregiment. In totaal zijn ruim 40.000 man ingezet bij Atlantic Lion. En wie kon dit beter begeleiden dan de mannen van de KMar. De primaire militaire politietaken ten behoeve van de strijdkrachten, zoals begeleiden van verplaatsingen, verkeerscontroles, etc. Ongeveer 1100 leden van de KMar werden ingezet tijdens deze indrukwekkende oefening.

Als marechaussee bij 103 Marechaussee Eskadron uit Nunspeet was ik betrokken bij Atlantic Lion. Ik heb me verbaasd over de hoeveelheid materieel en mankracht die in korte tijd moest(en) worden verplaatst. Een indrukwekkende reeks tanks, rupsvoertuigen en ander materieel moest snel en efficiënt begeleid worden en van

rust was dan ook weinig sprake. Een maand met nauwelijks slaap, maar ook met veel adrenaline en trots om als 'eenvoudige' dienstplichtige veel verantwoordelijkheid te krijgen en je creativiteit en vaardigheden in te zetten om het 'gewoon' te regelen. De laatste vijfjaarlijkse legerkorpsoefening was 'Free Lion' in 1988, waarbij o.a. mobilisabel 202 EskKMar werd opgeroepen. Joop Rump had daar gelukkig nog beeldmateriaal van liggen. Scan de QR-code voor een video van 41 minuten!

Op herhaling... het is jammer dat jonge mannen en vrouwen dit tegenwoordig niet meer mee kunnen maken. Je aangeleerde vaardigheden uit je dienstitijd combineren met je levenservaring van de jaren daarna en met het oude gevoel weer op een kruising te staan, een zwaar transport te begeleiden en de Koninklijke Marechaussee met trots te mogen dienen.

foto's en video: Joop Rump

FREE

LION

SEPTEMBER 1988

LOT-huis Livno

Sinds de eerste UNIFIL-missie in 1979 werden Nederlandse militairen op vrijwillige basis uitgezonden naar probleemgebieden. Na de Koude Oorlog werd de focus verlegd naar deelname aan vredesmissies. De KMar leverde meer en meer 'blauwe' marechassees aan allerlei kleinere missies. In voormalig Joegoslavië vroegen de missies UNPROFOR, WEU, IFOR, SFOR, UNIPTF, EUFOR en EUPOL heel veel personeel, maar er waren te weinig vrijwilligers om die plaatsen te kunnen vullen. CKMar nam het besluit dat personeel aangewezen kon worden en bij weigering zou ontslag kunnen volgen. Een van de collega's die werd aangewezen, was eerste luitenant Siemen de Wilde. | Door: Kees Poelma

"Natuurlijk wist ik dat ik ooit een keer uitgezonden zou kunnen worden naar een missie in het buitenland, maar ik zat daar helemaal niet op te wachten. Ik had een prima baan binnen de Brigade Recherche & Informatie op Schiphol en stond ver af van de militaire wereld. Net als ieder andere collega had ik mijn militaire trainingen gehad in de eerste opleiding, in de wachmeester- en opperwachmeesterkursus, maar daarna mijn groene gevechtsgedrag ergens diep weggestopt in een plunjebaal en ook in mijn geheugen. Natuurlijk had ik het er thuis wel eens over gehad met mijn vrouw en kinderen, maar zo'n vaart zou het toch niet lopen?"

Hoe kreeg je te horen dat het jouw beurt zou zijn?

"Plotseling kwam er op Schiphol een lijst uit waarin per rang precies stond aangegeven wanneer iemand aan de beurt zou komen om uitgezonden te worden en mijn naam kwam steeds verder bovenaan te staan. Toen ik in 2006 een tweede keer bij Hoofd Personeelszaken kwam om opnieuw deze beker aan mij voorbij te laten gaan, zei hij: 'Dat kan Siemen, maar nu sta je gepland voor een uitzending naar Bosnië en Herzegovina, beseft wel dat de volgende missie best eens naar Afghanistan kan zijn.'"

"Ik liet me goed over deze missie informeren en na gesprekken thuis koos ik eieren voor mijn geld en ging akkoord met een uitzending naar Bosnië en Herzegovina. Ik zou deel gaan uitmaken van een 'paarse' missie en een zogenaamd LOT-huis (*Liaison and Observation Team*) gaan bemannen. Een paarse missie betekende dat personeel van landmacht, luchtmacht, marine en marechaussee gezamenlijk deelnemen aan dezelfde missie. De LOT-huizen maakten deel uit van het grotere *EUFOR Althea*."

En dan samen 'paars' in opleiding?

"De opleiding was op de School voor Vredesmissies in Ede waar ik mijn toekomstige collega's al een beetje leerde kennen. Ik werd direct opnieuw gekleed en stond plotseling in de spiegel te kijken naar een vent in een groen vlekkenpak. Het stond mij totaal niet, maar algauw kwam de berusting en volgde ik net als de anderen het normale opleidingstraject. We kregen veel en goede voorlichting over voormalig Joegoslavië. De opeenvolgende missies liepen immers al vele jaren en ik begon er meer en meer vertrouwen in te krijgen. Ook hoorde ik tijdens het opleidingstraject al waar ik naartoe zou gaan: Livno. Een deel van de opleiding ging al vrij snel naar Bosnië maar voor mij zou het nog drie maanden

duren. Er was altijd een soort overlap die de *Handover Takeover* gemakkelijker maakte."

"Mijn vertrek vanaf Schiphol was daar. Er staat met echtgenote en drie kinderen van 13, 15 en 17 in de vertrekhal en moet afscheid nemen. Plotseling begon onze zoon van 17 te huilen wat mij weer erg ontroerde. Dit had ik nooit van hem verwacht. Zo'n grote stoere jongen die nooit zo te koop liep met zijn gevoelens en nu opeens zijn emoties liet zien. Een prachtige herinnering waar ik met een brok in mijn keel aan terugdenk."

Kun je iets vertellen over de regio waar je werd gestationeerd?

"Bosnië en Herzegovina is een lappendeken van etnische bewoners. Sommige gedeeltes worden sterk gedomineerd door Kroaten (katholiek), andere delen door Serven (orthodox) of Bosniakken (moslim). Echter er zijn altijd minderheden die de pech hebben in een door de andere etniciteit overheersend gebied te wonen. Voor de oorlog was dit bijna nooit een probleem en trouwden ze zelfs onderling. Tijdens en na de oorlog werd het een acuut probleem. Livno is een grote plaats (± 30.000 inwoners) in een verder vrij leeg gebied. De bewoners zijn voor bijna 90% Kroaten die zich tevens

inwoner wanen van de Kroatische Republiek Herceg-Bosna, dat door geen enkel land wordt erkend behalve door Kroatië natuurlijk. Bosnië zelf is opgedeeld in vele kantons met eigen ministers en kabinet. Ik werkte in kanton 10, een langgerekt gebied met in het noorden nog een andere kleinere plaats: Drvar. De meeste Serven die hier woonden, vluchtten tijdens de oorlog naar het grotere Banja Luka. In Livno stonden het *Headquarters* en het *LOT-huis* vlak bij elkaar. "

Als waarnemer rapporteer je, maar kon je ook meer betekenen?

"De eerste drie maanden vielen me zwaar; niet zo zeer het werk, maar de leefomstandigheden onderling. Mijn KMar-collega die er tevens chef was, hield er nogal een onnodig rigide regime op na, alsof de oorlog plotseling opnieuw kon beginnen. Gelukkig kwam na drie maanden de nieuwe rotatie en ging het een stuk soepeler. Het werk bestond vooral uit patrouilles rijden en contacten leggen met de lokale autoriteiten. Wij konden geen problemen oplossen, dat moesten de bestuurders en bewoners zelf doen. We probeerden zoveel mogelijk te bemiddelen wanneer dat kon en verder rapporteerden we aan het hoofdkwartier. Livno ligt in het zuidelijkste puntje van kanton 10 en hoe meer je 'naar boven' reed hoe naargeestiger het werd. Overal zagen we volledig kapotgeschoten en uitgebrande huizen, die nooit meer waren hersteld."

"Ik kwam in contact met de kantonminister voor medische zaken. Zijn grootste wens was om een medische hulppost gerealiseerd te krijgen in Drvar. Ik maakte dit bespreekbaar in Livno maar hij kwam er niet. In 2022 was ik tijdens een vakantie terug in kanton 10; de medische post

was daadwerkelijk gerealiseerd, echter niet in Drvar, maar in Livno natuurlijk."

"Ik kreeg met een ander probleem te maken dat voor ons lachwekkende proporties aannam, maar goed liet zien dat het voormalige Joegoslavië communistisch werd bestuurd ondanks dat het zich had losgemaakt uit de klauwen van de Sovjet-Unie. Tijdens een illegale houtkap waren twee aanhangwagens met bomen in beslag genomen en neergezet op de parkeerplaats van het politiebureau in Glamoč. Ze stonden er al jaren en de bomen vermolmden zienderogen, maar ze werden niet weggehaald. Of ik daar een oplossing voor kon vinden. Natuurlijk. Ik zorgde ervoor dat alle betrokkenen rond de tafel kwamen om dit 'probleem' op te lossen. Uiteindelijk zaten er vier mannen rond de tafel waaronder de officier van justitie en de politiechef. Binnen de kortste keren was het een geschreeuw van jewelste. De officier van justitie beweerde dat het document van vrijgave al jaren geleden was opgemaakt en vrijgegeven, maar volgens de politie was dit niet zo en ontbrak het in het dossier. De bomen waren nog steeds inbeslaggenomen voorwerpen. Kortom er was al die jaren niets gebeurd."

"Een ander probleem was ernstiger van aard. Ik ontmoette de voorzitter van het Gerechtshof en we wisselden allerlei beleefdheden uit. Ik vertelde over mijn werk op Schiphol en mijn blauwe hart. Langzamerhand won ik zijn vertrouwen en hij vertelde me dat hij werd bedreigd door een veroordeelde Kroaat die hij in zijn tijd als officier van justitie had vervolgd voor moord en verkrachting. Die man zat wel vast maar de bedreigingen hielden niet op. Hij zat gevangen in een gevangenis in Mostar en had kennelijk

Siemen in een radioprogramma bij Radio Kupres (Kupreški Radio)

ook allerlei privileges. Zo was hij onder andere tachtig dagen per jaar vrij. Natuurlijk mocht ik vooral niets doen wat de situatie voor hem zou kunnen verergeren. Ik besloot de normale rapportage rechtstreeks naar het hoofdkwartier te sturen, maar onderhands ook bij het openbaar ministerie kenbaar te maken. Gelukkig werd dit goed opgelost en werden alle privileges van deze veroordeelde Kroaat ingetrokken. Toen mijn missie erop zat en ik afscheid van hem kwam nemen, waren er opnieuw emoties. Emoties van dankbaarheid dat hij verlost was van deze steen om zijn nek."

Hoe heb je deze missie ervaren ondanks de mindere eerste drie maanden?

"Zelf kijk ik toch ook met dankbaarheid terug op mijn missie. Je bent dat hele kleine radertje in de machinerie van vrede. Je ziet hoe kwetsbaar de mensen nog steeds zijn, hoe moeizaam en stroperig alles nog steeds verloopt ondanks dat de oorlog al meer dan twintig jaar voorbij is. Dit jaar ben ik opnieuw naar Kroatië en Bosnië-Herzegovina gereisd. Ditmaal niet om nog eens langs Livno of Drvar te gaan, maar vooral om te genieten van de schitterende natuur in die prachtige landen. O ja, dat vlekkenpak heb ik na terugkomst van de missie direct weer diep weggeborgen in mijn plunjebaal waarin het tot aan mijn FLO is blijven zitten."

EUFOR Althea, ook wel **EUFOR BiH**, voluit *European Union Force in Bosnia and Herzegovina*, is de vredesmacht die toeziet op de naleving van het Verdrag van Dayton in Bosnië en Herzegovina, het verdrag dat een einde maakte aan de Bosnische Oorlog (1992-1995). De codenaam 'Althea' verwijst naar de godin van geneezing uit de Griekse mythologie.

EUFOR BiH, onder leiding van de Europese Unie, volgde in december 2004 de NAVO-vredesmacht SFOR op en kreeg hetzelfde mandaat. De missie begon met iets minder dan 7000 troepen; in 2007 teruggebracht tot 1600, waarbij tegelijk *Liaison and Obser-*

vation Teams (LOT's) werden ingevoerd. In 2012 werd de Nederlandse bijdrage officieel beëindigd.

De LOT-huizen waren gevestigd in Travnik, Livno, Mrkonjic Grad, Vitez en Drvar. Een LOT-huis bestond uit ongeveer acht militairen waarvan één commandant en een toegevoegd onderofficier; de overigen vormden zogenaamde veldteams. Elk veldteam had de verantwoordelijkheid over enkele gemeenten en hielden de toestand daar in de gaten. Hieronder viel het contact met de autoriteiten over werkgelegenheid, gezondheidszorg, criminaliteit en wapeninzamelingsacties en zo nodig eigen onderzoek.

Van Depot naar 41 Marcie "Geen verloren tijd"

Apeldoorn, Depot, voor het eerst op wacht (2e van links: dpl mar Van Slageren)

Op 4 april 1962 moest ik mij, deel uitmakend van lichterij 62-2, melden in de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn "teneinde te worden ingelijfd en de eerste oefening aan te vangen", zoals dat ambtelijk geformuleerd werd. Op station Apeldoorn stonden vrachtwagens klaar om ongeveer honderd jongens naar een oord te brengen waar zou worden geprobeerd van hen in korte tijd militairen te maken. | Door: Georg van Slageren

Op de kazerne, het Depot Koninklijke Marechaussee, werden we welkom geheten door een licht stotterende compagniescommandant (CC). Een echte ijzervreter uitgedost met een martiale snor. Het belangrijkste van die bijeenkomst was dat je 'onder de krijgstuft werd gesteld'.

Na het vullen van de strozak waarop je moest slapen, begon de basisopleiding als soldaat: stormbaan, veld-dienst-oefeningen, schietoefeningen met karabijn en pistool, geweervechten (met bajonet), afstandsmarsen, droppings met kaartleesoefeningen overdag en 's nachts, exercitie en wat al niet meer. Voor iemand als ik, die lichamelijk niet veel gewend was, was het zwaar. In die eerste maanden ging ik, zodra ik om de twee weken op zaterdagmorgen thuis kwam in Drachten, eerst een poosje naar bed. Ik was echt bekap.

Voordat je voor de eerste keer naar huis mocht, moest je wel alle militaire rangen kennen, want je ging in uniform de poort uit en moest dat ook thuis aanhouden. En minderen in rang moesten buiten de poort alle meerderen militair groeten. Binnen de poort hoefde je alleen officieren te groeten. Na twee maanden was je 'geoefend soldaat' en werd die periode afgesloten met een ouderdag.

Opleiding tot onderofficier

Na de basisopleiding kwam de politieopleiding. Ik kwam in een apart klasje voor de opleiding tot onderofficier. Hier leerde je hoe je een krijgsgevangenenkamp of een verkeerscontrolepost moet inrichten, maar ook over het escorteren van militaire colonnes en bewegwijzeringen. Bijzonder waren ook de lessen verkeerregelen. Dat vond ik erg leuk werk dat je in de praktijk leerde op het drukste kruispunt van Apeldoorn.

Een ander verhaal is de opleiding voor het militair rijbewijs. Niet dat je als onderofficier zelf hoefde te rijden, maar je moest wel toezicht kunnen houden op het onderhoud van voertuigen. Ik zakte voor mijn rijexamen, maar mocht dat 's middags overdoen en toen slaagde ik wel. Helaas heb ik in dienst maar weinig rijvaardigheid opgedaan en daarom lukte het later niet om mijn militair rijbewijs om te zetten in een burgerrijbewijs.

Ook waren er veel theorielessen zoals (militair) strafrecht en verkeerswetgeving. En je moest het hele organogram van de Koninklijke Landmacht uit je hoofd kennen. In die theoretische vakken en ook in de praktijk daarvan was ik wel goed, maar minder in het fysieke gebeuren. Ik kon wel goed lopen (ook lange afstanden), maar hardlopen lag mij niet. Het commentaar op mijn sportieve prestaties was niet mals. Ik herin-

ner mij een opperwachtmeester, die mij (of mijn prestaties) eens vergeleek met "dikke stront in een dunne trechter." Ja, zo ging dat toen.

In elk geval viel ik wel op, maar dan in negatieve zin. Als resultaat hiervan werd ik van de wachtmeesteropleiding gehaald en moest 'gewoon' marechaussee worden. Dat was wel een teleurstelling, ook omdat ik na mijn marechausseeetijd wilde proberen een plaatsje op de politieacademie in Hilversum te krijgen. Maar ik liet mij niet uit het veld slaan en bleef de zaken bij de opleiding voor marechaussee positief benaderen. Dat viel een andere opperwachtmeester kennelijk op en omdat ik bij de theorie uitblonk, werd ik weer teruggeplaatst naar de wachtmeesteropleiding, wel van een lichter later (62-3).

Tijdens de opleiding werd je bevorderd tot marechaussee der 2e klasse. Je werd dan ook een poosje kameroude van een groep marechaussees en verantwoordelijk voor de huishoudelijke gang van zaken van zo'n groep. Aan die tijd als kameroude denk ik met plezier terug. Dat doe ik trouwens aan mijn hele diensttijd, die ik nooit als verloren tijd heb beschouwd.

Ik heb veel leuke dingen gedaan; zo nam ik in september 1962 deel aan de jaarlijkse Airbornemars in Oosterbeek. Bijzonder was de inzet van de opleidingscompagnieën van het Depot op

8 december bij de uitvaart van prinses Wilhelmina. We maakten deel uit van de ereafzetting op de route van Den Haag naar Delft. Behalve wat er op die dag zelf gebeurde, is mij vooral het oefenen vooraf bijgebleven. Leren lang stil te staan zonder flauw te vallen en dat lukte niet iedereen. Wel wat overdreven dienstijver, want alleen tijdens het passeren van de rouwstoet hoefde je in de houding te staan.

Naar de parate troepen

Op 26 maart 1963 was de opleiding afgerond met een examen en werd ik bevorderd tot wachtmeester titulair. Je had wel de rang, maar werd er niet naar betaald. Direct hierna werd ik overgeplaatst naar de parate troepen, naar 41 Marechaussee-compagnie (41 Marcie) gevestigd in de Willem George Frederikkazerne in Harderwijk. 41 Marcie verrichtte militaire politietaken voor de 4e Divisie (4 Div) waarvan de commandant en zijn staf ook in deze kazerne waren gevestigd.

Bij 41 Marcie werd ik toegevoegd aan de politieadministratie. Daar werden alle werkzaamheden die met het militaire politiewerk te maken hadden, georganiseerd en gecoördineerd zoals het escorteren van militaire transporten, het houden van verkeerscontroles en het verwerken van rapporten van ingestelde onderzoeken. In 'Ons Wapen' stond nog een bericht van 41 Marcie over een van die snelheidscontroles:

Apeldoorn, Depot, 'Turkse markt'

"Wel verbaasde het een patrouillecommandant op zekere dag dat er in de buurt van de legerplaats Steenwijkerwold zo model werd gereden en hij geen enkele bestuurder van een militair motorrijtuig zelfs maar bij benadering de maximum toegestane snelheid zag rijden. Hoe weinig kon hij echter bevroeden dat mar IV Van Leeuwen (pol adm), na van wmr I Glastra ontvangen opdracht om met de brigadecommandant Steenwijkerwold een snelheidscontrole te coördineren, inderdaad gecoördineerd had, maar met een functionaris van de in de legerplaats gelegerde brigade."

Apeldoorn, Depot, opleiding kader 62-3 zit erop, (staand vlnr) Dick Zwijnenburg, Tom Maagendans, Georg van Slageren, (zittend vlnr) Jan Guijt, Ad Dusee, Hein de Bont

Elke week waren er twee routinetransporten (aanvulling voorraden etcetera) vanuit Ermelo naar Legerplaats Hohne in de buurt van Hannover, die begeleid moesten worden. In Hohne was een pantserinfanteriebrigade van 4 Div gevestigd. Zo'n (kleine) colonne vrachtwagens werd tot halverwege de bestemming gebracht, waarna het escorte werd overgenomen door collega's van een peloton van 41 Marcie dat permanent in Hohne gedetacheerd was. Waarom die escortes nodig waren, heb ik eigenlijk nooit geweten.

Verkeerscontroles – vooral op snelheid, met aan weerszijden van het te meten traject een in de berm verstopte marechaussee met een stopwatch en een

oude telefoon – werden uitgevoerd in de buurt van Legerplaats Steenwijkervold, waar ook een brigade van 4 Div gelegerd was.

Kamp Trauen

In april/mei 1963 werd ik met een groep marechaussees gedetacheerd in Kamp Trauen. Op de Lüneburger Heide (Munsterlager) werd toen een grote schietoefening voor de artillerie gehouden. Wij hebben de eenheden die aan die oefening meededen, naar Duitsland begeleid en later weer terug. Dat was een behoorlijke klus. Ook het werk daar was interessant. Je moest patrouilleren in Celle en Hamburg waar Nederlandse militairen gingen passagieren. In Hamburg was het militairen verboden op de Reeperbahn (de rosse buurt) te komen. Wij mochten daar natuurlijk wel komen om eventuele overtreders te kunnen betrappen. Tijdens een patrouille in Celle moest ik optreden tegen een dronken beroepswachtmeester van de artillerie, die een dienstplichtig tweede luitenant beleedigde en te lijf ging. Toen ik een dag later daarover een rapport wilde opmaken, werd dat door mijn chef van de politieadministratie tegengehouden. Die wilde kennelijk niet dat de carrière van een (beroeps)collega zou worden verpest.

Diezelfde patrouille kreeg nog een bijzonder staartje toen we, laat op de avond, op de weg terug naar Kamp Trauen zonder benzine kwamen te

Kamp Trauen, dpl wmr Van Slageren en collega Jan Guijt (uit Volendam)

Oefening Münsterlager, onderhoud voertuigen (vooraan dpl wmr Van Slageren)

staan. Mijn chauffeur had na de vorige rit vergeten 'af te tanken', een doodzonde! Gelukkig was de Nekaf waarmee we onderweg waren een radiowagen. Daarmee moet je contact kunnen maken met de thuisbasis, zou je zeggen. Maar het was zulk oud materieel dat het bijna nooit werkte als je het echt nodig had. Gelukkig was er een huis in de buurt waar we mochten telefoneren. Een collega heeft ons daarna een jerrycan benzine gebracht.

Oefening Greate Pier

In juni 1963 oefenden we met het 4e peloton een week in Friesland onder de mooie naam 'Greate Pier'. De waarnemend pelotonscommandant, een beroepswachtmeester, was een Fries en had deze oefening al vele malen gedraaid. Ik herinner me van die week vooral het slechte weer en dat ik er even tussenuit kon knijpen naar thuis in Drachten voor een kop koffie. Onze commandant was – zoals zo veel beroeps – een vindingrijk man en moet in Friesland een uitgebreid netwerk hebben gehad, want we sliepen geen enkele nacht in tenten. Overall had hij wel een adresje waar we gematst werden. Vanuit de oefening ben ik eerder naar Harderwijk teruggegaan om op vrijdag en zaterdag als training voor de Vierdaagse van Nijmegen mee te doen aan de Tweedaagse van Amersfoort. We kregen alle gelegenheid om te trainen voor die wandelmarsen.

Overigens heb ik wel respect gekregen voor de meeste beroeps (onder)officieren van de KMar met wie ik tijdens mijn dienstitijd te maken heb gehad. Het waren in het algemeen deskundige mensen met een sterke persoonlijkheid. Wachtmeester Gorissen was ook zo'n man. Hij was een Nieuw-Guinea veteraan en was wat gemakkelijker dan sommige anderen.

Maar er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen. Van de opperwachtmeester in Apeldoorn die mij van de onderofficiersopleiding verwijderde, heb ik niet zo'n hoge pet op. En de beroepskorporaals die probeerden mij het autorijden bij te brengen, zijn ook geen vrienden van me geworden. Zij deden er niets aan om je gerust te stellen als het rijden niet helemaal ging zoals het moest. De militaire motorvoertuigen van toen hadden geen gesynchroniseerde versnelling en dat betekende dat je bij het schakelen tussengas moest geven (double clutch of 'dubbel klutten'), een verschrikking die ik maar moeilijk onder de knie kreeg.

Oefening 4e Divisie

In oktober 1963 was er op de Lüneburger Heide een drie weken durende oefening voor de gehele 4e Divisie. Onze complete compagnie ging mee het veld in, maar voor één man begon deze oefening desastreuus. De oefening startte maandag vroeg met het begeleiden van de hele divisie vanuit diverse legerplaatsen in Nederland naar Hohne. Daarom moest iedereen op zondag al

vroeg van verlof terugkeren op de kazerne. De dienstplichtige wachtmeesters gingen nog even gezellig bij elkaar zitten op de kamer van de 'wachtmeester van de week'. Dat was Jaap, een Groninger die ik later toen ik in Utrecht woonde weer tegen het lijf zou lopen.

Het werd een beetje te gezellig en een grapjas deed op een onbewaakt ogenblik zout in de jonge jenever van Jaap. Die had kennelijk al zoveel op dat hij dat niet eens meer proefde. Uiteindelijk was hij helemaal lam en tot niets meer in staat. De volgende morgen was dat nog zo, zodat een ander zijn dienst moest overnemen. Jaap reisde enkele dagen later af naar Hohne en kreeg een flinke douw.

Ongelukken en blindgangers

Hoe gevaarlijk het werk van een marechaussee kan zijn, blijkt uit het overlijdensbericht van J. Visser, een motorrijder die op 2 november 1963 tijdens escortewerkzaamheden om het leven kwam. Ik moet eerlijk bekennen dat ik dit voorval helemaal vergeten was, totdat ik in 2015 in 'Ons Wapen' van 26 december 1963 een 'In Memoriam' las...

Wat ik me altijd wel ben blijven herinneren, is het ongeluk op de WGF-kazerne, toen mijn chauffeur Kees Kooijman uit Son op 15 juli 1963 een kanteldeur van de garage op zijn nek kreeg en overleed. Samen met een grote groep collega's zijn we naar zijn begrafenis in Son geweest.

Van de oefening Hohne moet ik nog vertellen dat ik, alweer met mijn chauffeur – organiek de chauffeur van de CC, maar aan mij toegedeeld – op een zaterdagmorgen 'vermist' ben geweest. Er zouden blindgangers geruimd (opgeblazen) worden in het veld en wij moesten controleren of iedereen het oefenterrein waar die blindgangers lagen, had verlaten. Echter, we kwamen met onze jeep vast te zitten op een zandweg. En weer bleek dat de verbindingssapparaat niet werkte. We konden geen contact krijgen met ons onderdeel om te melden dat we een probleem hadden en men dus beter kon wachten met het laten springen van de blindgangers.

'Twee Daagse Amersfoort', 1963

Vierdaagse Nijmegen, 1963

Ik ben toen naar een kamp van de artillerie gelopen, waarvan ik wist dat het in de buurt moest zijn. Daar hadden ze een grote takelwagen waarmee onze jeep werd losgetrokken. Ik had bij de artillerie wel dringend gevraagd om naar het marechausseekamp te bellen (via 'vaste' lijnen), omdat ik wel in de gaten had dat onze thuisbasis ongerust zou worden als wij niet op tijd terug waren. Dat hebben ze echter niet gedaan of het is niet gelukt. Grote paniek dus en grote opluchting toen mijn chauffeur en ik weer veilig terug waren.

Overigens hebben we tijdens die oefening ook andere dingen gedaan. Zo bezochten we het IJzeren Gordijn, het voormalig concentratiekamp Bergen-Belsen en de VW-fabrieken in Wolfsburg. Later heb ik met mijn vrouw en kinderen die excursies nog een keer herhaald.

Afzwaaien

Eind 1963 kwam het einde van mijn diensttijd in zicht. Vanwege ruimtegebrek op de WGF-kazerne sliepen de 'ouwe stomp' wachtmeesters inmiddels niet meer binnen, maar hadden een kamer bij particulieren in de buurt. Dat gaf wel mooi vrijheid natuurlijk. Op 4 maart 1964 zwaaide ik af – vrijwillig had ik twee maanden extra gediend – en had nog enkele weken om weer aan de burgermaatschappij te wennen. Daarna ben ik bij een accountantskantoor in Utrecht gaan werken. Voor herhalingsoefeningen ben ik nooit opgeroepen.

Naschrift redactie. De namen van de overleden marechaussees C.J. Kooijman en J. Visser zijn opgenomen in het Gulden Boek in de 'Lijst van leden van (het Wapen) de(r) Koninklijke Marechaussee die tijdens de dienstuitoefening zijn overleden'.

Strak optreden OTCKMar tijdens Airborne Wandeltocht

Door: Gert Janssen

Het kan niet anders of iedereen met een blauwgroen hart keek tijdens de Airborne Wandeltocht op 9 september in Oosterbeek met gepaste trots naar de strakke uitvoering van het OTC-KMar-detachement. Voor het eerst droeg een deel van de leerlingen weer het groene gevechtstenu.

Bijna 34.000 wandelaars namen deel aan deze 77e editie van het grootste eendaagse wandelevenement ter wereld. Onder hen drie teams van in totaal 115 marechaussees in opleiding op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn en acht mannen van de Stichting Dienstplichtig Marechaussee (SDM). Dit jaar liepen beide eenheden voor het eerst samen. Zowel detachementscommandant kapitein Simon Winterman van het OTC als 'acting' eskadronsadjutant Cees Lindenberg van SDM zijn tevreden over de samenwerking.

Het verleden eren

De Airborne Wandeltocht is een eerbetoon aan de ruim 1700 Britse en Poolse militairen die tijdens de Slag om Arnhem het leven lieten en begraven liggen op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek. C-OTCKMar, kolonel Willemijn Arends, sprak vooraf aan het defilé uitgebreid met de zes aanwezige Engelse veteranen. Volgens Arends heeft de Koning Willem III-kazerne een directe link met de Slag om Arnhem. "Daar bevond zich een noodhospitaal voor de gewonde Engelse militairen die

krijgsgevangen waren gemaakt. Onze leerlingen hebben vooraf aan de mars les gehad van traditieofficier Michiel Tattersall en een afgevaardigde vanuit het Airborne Museum over dit stuk geschiedenis. We eren zo niet alleen het verleden, maar laten door onze deelname en het groene uniform zien dat we in de basis ook militair zijn."

De kolonel gaf niet alleen acte de présence tijdens het defilé, maar liep ook een groot deel van de mars mee met het detachement, waarbij ze in gesprek gingen met de leerlingen en de oud-marechaussees.

Altijd een goede sfeer

Twee dagen voor de mars was eerste luitenant Marcel dos Santos al op verkenning langs de route om met lint de lunchplek af te zetten. Al tien jaar zorgt hij voor de rustpunten. "We hebben eten en drinken voor 150 mensen: 115 leerlingen, kader en oud-collega's. Er heerst hier altijd een goede sfeer." De opvolger van de luitenant hoeft in ieder geval niet het wiel opnieuw uit te vinden, want er ligt een uitgebreid draaiboek klaar.

De KMar is tijdens dit evenement vertegenwoordigd met het grootste militaire detachement. Maar dat is niet de enige reden dat de marechaussee daar de toon zet. Achter het Orkest Koninklijke Marechaussee opende de blauwgroene golf het defilé, strak in het gelid. Datzelfde tijdens de eregroet op het ere-

veld in Oosterbeek. Zowel de leerlingen als de oudgedienden maken indruk met hun correcte optreden.

De beide detco's zijn tevreden. Lindenberg: "Dit jaar vormden wij als SDM een integraal onderdeel met het OTC-detachement. Iets waar we trots op zijn, omdat wij nog steeds erg betrokken zijn bij het Wapen. Immers: eens marechaussee, altijd marechaussee." Ook kapitein Winterman is content met de prestaties van zijn mensen. "We hebben vooraf veel geoefend en dan is het mooi te zien hoe goed alles verloopt, zowel tijdens *last post* en de twee minuten stilte als bij het eerbetoon op de Airborne Begraafplaats."

De reacties op het groene uniform van de KMar zijn volgens Winterman positief. En dankzij de goede voorbereiding en voldoende hydratering waren er geen uitvallers. Leermomenten zijn er ook. "Volgend jaar wil ik de helft van de mensen in het groen, of ze 'opsluiten' tussen het blauw, waardoor het nog duidelijker is dat wij in de basis militair zijn. We laten daarmee zien dat de KMar er staat binnen de steeds belangrijker wordende hoofdtaak 1 van Defensie. Daarnaast denk ik dat het goed is dat de oud-dienstplichtigen volgend jaar aanwezig zijn bij de voorbereiding op vrijdagmiddag. Dan kunnen ze zich presenteren en is er tijdens de mars wederzijds ook meer herkenbaarheid en beter contact."

Een laatste brief uit Frankrijk

Deel 68 uit de serie 'De onbekende helden van 1940-1945'

Door: Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d.

In bezettingstijd wagen honderden Nederlanders een gevaarlijke tocht via bezet België en Frankrijk, over de Pyreneeën naar het neutrale Spanje of Portugal. Zo ook marechaussee Rijnders met de bedoeling in Engeland dienst te nemen.

Chris Rijnders (21), vrijwillig dienend huzaar der 1e klasse, solliciteert tijdens de demobilisatie van het Nederlandse leger naar een functie als marechaussee. Met een na zijn verkregen eervol ontslag uit de militaire dienst, treedt hij op 13 juli 1940 in dienst bij de inmiddels civiele (Koninklijke) Marechaussee. Na een spoedopleiding van enkele weken in Roosendaal wordt hij eind augustus 1940 geplaatst bij de Brigade Breda. Deze brigade, in februari 1941 wel 28 man sterk, is gelegerd in de marechausseekazerne te Princenhage.

Vanaf de zomer van 1940 worden in veel Nederlandse steden door de Nationaal-Socialistische Beweging (NSB) manifestaties gehouden, waarbij hun geüniformeerde ordedienst, de Weerafdeling (WA), zich steeds vaker en luider roept op straat vertoont. Dat gebeurt door WA-formaties door de straten te laten marcheren. Ook tegenstanders laten merken dat ze er zijn: zij draaien de stoet de rug toe, joelen, gooien met voorwerpen of gaan op de vuist.

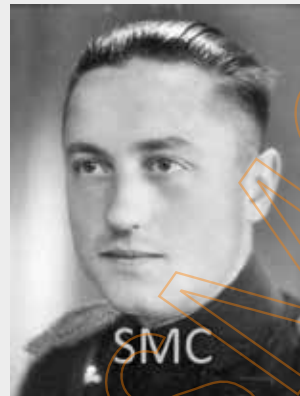
Zo ook op 24 november in Breda waarbij de ontstane relletjes door politie en bereden marechaussee snel worden onderdrukt. Na de mars is er in de Ceresstraat een opstootje waarbij Rijnders optreedt, waardoor een door de WA gegrepen jongen zich uit de voeten kan maken. Volgens het proces-verbaal: "Hierna verzamelden zich een zestal Duitse soldaten en een achttal W.A. mannen om de Marechaussee Rijnders en schreeuwden tegen hem: 'Lafaard, verrader.' Eenige soldaten trokken hun bajonet en hielden die dreigend in zijn richting op, hierbij roepende: 'Kom eens van je paard

af.' Hierop werd door hem niet gereageerd." Na overleg met de politie trekken de marechaussees zich terug.

Bij de politiereorganisatie per 1 maart 1943 wordt Rijnders ontslagen als marechaussee en aangesteld als wachtmeester der Staatspolitie. Hij wordt ingedeeld bij de 'Marechaussee (Gendarmerie)' en geplaatst bij de groep Nieuw-Ginneken, post Strijbeek.

Chris krijgt steeds meer weerzin om de maatregelen van de bezetter uit voeren zoals het arresteren van joden en onderduikers. Op 31 mei 1943 verlaat hij zijn post en gaat met enkele anderen via Frankrijk op weg naar Engeland om daar dienst te nemen. Het lijkt goed te gaan; vanuit Lourdes aan de voet van de Pyreneeën schrijft hij nog een brief, gedateerd 11 juni 1943.

In Nederland duiken steeds meer politiemannen onder. Om het personeel in het gareel te houden bepaalt *Höhere SS- und Polizeiführer* Rauter dat familieleden van ondergedoken politiemannen zullen worden gegijzeld. Begin augustus wordt vader Rijnders thuis gearresteerd en ook de daar ondergedoken oud-marechaussee Rijnveld uit Budel. Deze Rijnveld heeft verkering met zijn dochter Bets. Enkele dagen later is er weer een inval door Duitsers. Ze vinden de brief van Chris vanuit Lourdes en nemen nu ook Bets en haar zuster Stien mee. Vader Rijnders (62 jaar) en zijn beide dochters worden op 14 augustus naar kamp Vught gebracht. Tijdens een bezoek van Rauter aan kamp Vught op 16 december 1943 zegt hij de ongeveer 150 gegijzelde familieleden toe dat ze vlak voor Kerstmis

Christianus Rijnders wordt op 6 december 1918 in Valkenswaard geboren. Janus, later Chris, groeit daar op in een rooms-katholiek kinderrijk gezin, waar vader de kost verdient als schoenmaker. Chris werkt na zijn lagere schooljaren als los arbeider.

Als dienstplichtige meldt hij zich in april 1938 bij het 2e Halfregiment Huzaren te Breda, waar hij wordt opgeleid bij een van de bereden eskadrons. Bij het heropgerichte 2e Regiment Huzaren verbindt hij zich in april 1939 voor zes jaar als vrijwilliger en wordt kort daarna bevorderd tot huzaar der 1e klasse. In de meidagen van 1940 vecht het regiment tegen Duitse troepen in Noord-Brabant en de Bommelerwaard, waarbij 32 man van dit regiment sneuvelen. Over de persoonlijke inzet van huzaar Rijnders is niets bekend.

weer naar huis mogen. Het gezin Rijnders kan gelukkig Kerstmis in huiselijke kring vieren, echter ze weten nog niets over het lot van Chris.

Chris is nooit in Spanje of Engeland aangekomen. Volgens het Rode Kruis was hij in gezelschap van twee Belgen die in de Pyreneeën werden gearresteerd, waarbij Chris naar verluidt wist te ontsnappen. Daarna is nooit meer iets van hem vernomen. Is hij alsnog opgepakt en standrechtelijk geëxecuteerd? Is hij verongelukt in de Pyreneeën? Het blijft gissen naar de toedracht.

Christiaan Rijnders staat geregistreerd als vermist. In 1958 bepaalt de 'Commissie tot het Doen van Aangifte van Overlijden van Vermisten' van het ministerie van Justitie dat voor hem een overlijdensakte moet worden opgemaakt met als (administratieve) overlijdensdatum 12 juni 1943 en als plaats Frankrijk.

Marechaussee **Laurens Rijnveld**, geplaatst bij de Brigade Bergeijk, is op last van de Duitse autoriteiten in oktober 1941 ontslagen. Hij had zijn gelukwensen aangeboden aan de familie Van de Broek uit Soest bij de geboorte van hun dochter, die de namen Beatrix, Irene, Juliana en Wilhelmina had gekregen. Rijnveld gaat werken bij de Crisis Controledienst en duikt onder na de oproep tot krijgsgevangenschap. Na zijn arrestatie is hij in augustus 1943 alsnog in krijgsgevangenschap gevoerd.

De auteur verricht historisch onderzoek naar de gevallen die in de oorlog 1940-1945 behoorden tot de (Koninklijke) Marechaussee. Uw reactie is welkom op marechaussee4045@gmail.com.

Een zaal vol 'ouwe jongens'

Algemene SMC-reünie in Bronbeek

De uitbundige en hartelijke ontmoetingen op de goedbezochte Algemene SMC-reünie stonden donderdag 7 november in schril contrast met de verontrustende boodschap van voorzitter André Peperkoorn dat er op dit moment sprake is van een pittige uitstroom van personeel bij de KMar. | Door: Gert Janssen

Al ruim voor 10.00 uur zochten oud-marechaussees hun plaatsen in Reünien en Congrescentrum Kumpulan op het landgoed Bronbeek, sinds enkele jaren de thuisbasis van de reünisten. Met ieder drie consumptiemunten op zak en de traditionele koffie met spekkeok op tafel, kwamen de tongen al snel los. Voor veel van hen was het een herhaald weerzien. Anderen waren er voor het eerst, want volgens de voorzitter is het aantal SMC'ers inmiddels gestegen tot 2300. De zaal vulde zich met ruim 200 belangstellenden: 44 dienstplichtigen en 123 beroeps, en partners.

Toch kan er nog meer bij, vindt Peperkoorn. SMC'ers hebben de taak om ook andere oud-marechaussees te interesseren begunstiger te worden van de stichting. De lichte groei van het SMC-bestand is volgens hem mede te danken aan de pas gestarte regiobijeenkomsten. SMC heeft ook de band met de oud-dienstplichtigen van de Stichting Dienstplichtig Marechaussee aangehaald. Zij waren tijdens de reünie

aanwezig met een vijftal afgevaardigden in uniform en twee historische voertuigen.

Wat de definitieve thuisbasis van het op te richten 101 Marechaussee bataljon gaat worden, is op dit moment nog niet bekend. Nadrukkelijk wordt als onderkomen de voormalige politieacademie aan de Kleiberg genoemd. Door-

dat de KMar meer taken krijgt, moet zij uitgroeien naar 9000 man/vrouw. "Echter, op dit moment is er juist sprake van een pittige uitstroom. Een van de oorzaken is een zeer actieve werving door de Nationale Politie, maar wij gunnen ze die kwaliteitsimpuls", aldus Peperkoorn.

Per 1 januari 2025 komt er een defini-

Opening door voorzitter André Peperkoorn

tief eind aan het Marechausseemuseum in Buren. Hoewel het gebouw dan al een jaar gesloten is voor bezoekers, moet de collectie nog verhuisd worden naar het Nationaal Militair Museum in Soesterberg. De officiële opening van de marechaussee-expositie daar staat gepland voor 16 januari 2025.

Na een boeiende presentatie door Marc Lohnstein, assistent-conservator van Museum Bronbeek, over een stukje historie van Nederlands-Indië, werd het hoog tijd om de onderlinge banden nog wat nauwer aan te halen of te vernieuwen. Want: "Hoe is het met..." En: "Leeft... nog?" En natuurlijk de sterke verhalen, die traditiegetrouw ieder jaar wat worden aangedikt. Soms ontmoetingen met een brok in de keel. Ruim veertig jaar hadden ze elkaar niet gezien, wachtmeester Tjeerd Henstra en een dienstplichtige van de ARO & Kaderopleiding 81-6. Ze vielen elkaar nog net niet in de armen. En als extra kers op de taart zat daar eveneens de altijd sympathieke Arie Mager aan tafel, wachtmeester bij dezelfde lichter.

De verhalen buitelden over elkaar, ook aan andere tafels. Martin Aalbers moest bij zijn opkomst (67-3) even slikken toen niet hij, maar achternaamgenoot Sjaak (Jacques) Aalbers bed nummer 1 had. Later waren ze samen paraat bij 11 Maresk. Pas vorig jaar kwam Martin via stamboomonderzoek erachter dat ze nog familie van elkaar waren. Sjaak is echter al overleden.

Paul Ruitenbergh (71-5) grossiert in kleurige anekdotes. Over een lichtingsgenoot bijvoorbeeld, die douchen maar een hinderlijke onderbreking van zijn vrije tijd vond. Gevolg was dat hij, vastgebonden aan een paal, door de anderen met een brandslang werd schoongespoten. Of een ander, die ondanks een droge handdoek beweerde dat hij toch gedoucht had. Die mocht ten overstaan van het hele peloton zijn wasbeurt nog eens over doen.

En zo zijn er honderden anekdotes. Ze werden met smaak opgedist. Het bleef zelfs na de bekende en overheerlijke traditionele Indische maaltijd, nog lang gezellig aan de tafels.

foto's: Gert Janssen
voor meer foto's,
zie SMC-website

| Door: Jan Kraakman

Het is al jaren een traditie dat veteranen deel uit mogen maken van de erecoloir tijdens Prinsjesdag. Door het Nederlands Veteraneninstituut was aangegeven dat per eenheid/veteranenvereniging slechts twee personen mochten deelnemen.

In eerste instantie kreeg ik te horen dat ik de enige KMar-veteraan was die mocht deelnemen. Ik was verbaasd en ook een beetje teleurgesteld, want hoe mooi is het om de KMar te kunnen vertegenwoordigen tijdens dit unieke evenement. Gelukkig kreeg ik al snel te horen dat ook Eric Haast en Siemen de Wilde erbij zouden zijn.

Op dinsdag 17 september kwamen we, netjes gekleed in het veteranenpak, per trein aan in Den Haag waar al veteranen van landmacht, luchtmacht en marine in de stationshal stonden te wachten. Met bussen reisden we naar het ADO-stadion aan de rand van Den Haag en daar

SMC'ers bij ADO-stadion (vlnr): Jan Kraakman, Siemen de Wilde, Pim van de Weg, Eric Haast, Theo van de Walt en Wim Le Rütte

bleken tot mijn verrassing nog drie KMar-collega's aanwezig te zijn: Pim van de Weg, Wim Le Rütte en Theo van der Walt. Hoe leuk is dat? Na een briefing reden we in een colonne van bussen – begeleid door KMar-motorrijders –

naar het centrum van Den Haag. In de erecoloir zag ik de Koninklijke stoet op enkele meters aan mij voorbij gaan. Het was een bijzondere ervaring en zoals iemand zei: "Dichterbij kun je niet komen."

37e Indiëherdenking Roermond

| Door: Pier Scholte

Elk jaar worden op de eerste zaterdag van september kransen gelegd bij het 'Nationaal Indië-monument 1945-1962' en het 'Nationaal Monument voor Vredesoperaties' in Roermond.

Dit jaar heeft Stan Klijnhout de eer om namens SMC een krans te leggen bij de

plaquette met de namen van de zestig in voormalig Nederlands-Indië omgekomen collega's van het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee. Jaap Gatsma nam voor het elfde achtereenvolgende jaar met de SMC-banier op indrukwekkende wijze deel aan de baniergroep.

denkplaats op te richten. Het was een tiental Roermonds burgers die in 1986 het initiatief hebben genomen. Directe aanleiding was de geringe aandacht die de 6200 Indië-/Nieuw-Guinea-slachtoffers doorgaans kregen bij 4 mei-herdenkingen. SMC blijft deze slachtoffers herdenken, opdat wij hen niet vergeten.

Roermond, (vlnr) Cor Vranken, Stan Klijnhout en Jaap Gatsma

Het Nationaal Indië-monument is opgericht ter nagedachtenis aan de ruim 6200 Nederlandse militairen die in de periode tussen 1945 en 1962 in voormalig Nederlands-Indië of in Nederlands-Nieuw-Guinea zijn omgekomen.

Het was deze keer pas de 37e herdenking op dit bijzondere herdenkingscomplex in Roermond. Het Nationaal Indië-monument kwam laat tot stand, veel te laat! Bijna veertig jaar lang had niemand een poging ondernomen zo'n ge-

Bij het Nationaal Monument voor Vredesoperaties, waar Nederlandse militairen worden herdacht die sinds 1962 zijn omgekomen bij internationale vredesmissies, staan onder meer de namen vermeld van wachtmeester der 1e klasse J. Westendorp (1994, Sināi), opperwachtmeester H. Eijkenboom (1996, voormalig Joegoslavië), wachtmeester der 1e klasse F. Nieuman (1997, Angola), adjudant-onderofficier G.H.A.M. Klaassen (1999, voormalig Joegoslavië), opperwachtmeester E. Ronkes (2000, voormalig Joegoslavië) en wachtmeester der 1e klasse J.H.M. Severs (2004, Irak). Een indrukwekkende herdenking waar SMC stil staat bij hen die in dienst van de vrede zijn omgekomen.

De ondergaande zon projecteert herkenbare contouren op de brugdelen van De Oversteek in Nijmegen. SMC'ers en andere belangstellenden – in veteranenpak, uniform of anders gekleed – maken zich gereed voor een herdenkingsmars van ruim 2 kilometer.

Het is zaterdagmiddag 26 oktober rond 18.00 uur als de deelnemers zich op de in 2013 gebouwde stadsbrug verzamelen. De Amerikanen noemen het een Indian Summer, met temperaturen rond de 20 graden. Het wegdek van de Generaal James Gavinsingel reflecteert de middagwarmte. Een kleine dertig wapenbroeders maakt zich gereed voor de Sunset March.

Iedere avond als de zon ondergaat en de 48 lichtmasten op de brug van zuid naar noord met een tussentijd van 10 seconden aangaan, loopt minstens één veteraan de route naar de overzijde van de brug. Een eerbetoon aan de 48 Amerikaanse militairen die bij het oversteken van de Waal tijdens Operatie Market Garden om het leven kwamen. Doel van de mars is herdenken en de jongere generatie bewust maken dat vrijheid een groot goed is, en dat er velen zijn gevallen voor onze vrijheid.

De groep onder leiding van 'Veteran of the Day' Bert van Horen is een bonte verzameling. Naast veteranen, actief dienenden en post-actieve beroepsma-rechassees, marcheert ook een tiental mannen van Stichting Dienstplichtig Marechassees mee in uniform en getooid met witte helm en webbing. In een mooi marstempo, keurig in cadans en zonder te spreken wandelt het gehele detachement de ruim 2 kilometer naar de overzijde van de brug, waarna onder aan de brug bij het monument voor de gesneuvelde Amerikanen een korte militaire herdenkingsplechtigheid

volgt. Daarna wordt in eigen tempo de weg terug ingezet en volgt nog een gezellig samenzijn bij restaurant Rex.

In het restaurant raak ik in gesprek met Kees de Witte, sinds 2020 onze Wapenadjutant. In 1986 is hij opgekomen als dienstplichtig onderofficier en sinds september 1987 werkzaam bij de KMar. In zijn dagelijks werk heeft Kees

veel contacten binnen en buiten de KMar, welke hij meeneemt in zijn gesprekken met onder andere CKMar en in de Marechasseeraad. Voor Kees betekent het lopen van de Sunset March het tonen van waardering en respect voor de 48 Amerikanen die zijn gevallen voor onze vrijheid. Kees vindt het waardevol dat de KMar hier goed vertegenwoordigd is.

Opheffing Reünievereniging Marechassees Contact

Tijdens de Buitengewone Algemene Ledenvergadering RvMC van 18 september jl. te Schaarsbergen is besloten de reünievereniging op te heffen. De einddatum is door het bestuur van RvMC vastgesteld op 31 december 2024.

De opheffing van RvMC is door voorzitter Gerrit Reloe aan de orde gesteld, omdat de voornaamste grond voor de oprichting van de reünievereniging was komen te vervallen. Vanaf 2025 wordt het organiseren van activiteiten weer

een directe verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van SMC. Voor de SMC'er verandert feitelijk niets.

Veel dank aan het bestuur van RvMC voor hun jarenlange inzet!

foto: Annette Lindenberg

'Veteran of the Day' bij de Sunset March

Regiobijeenkomsten als een geoliede machine

I Door: Henk Rijke

Ze zullen het zelf wellicht teveel eer vinden, maar er zijn SMC'ers die de afgelopen maanden een onmisbare bijdrage hebben geleverd of dit binnenkort gaan doen: Len, Marcel, Anne Roel, Renee, Nico, John, Jan, Jos, Geert, Robert, Orlando, Jaap en Jacqueline. Als 'regiocoördinator' namens Stichting Marechaussee Contact hebben zij de organisatie van een of meerdere regiobijeenkomsten op zich genomen en nog belangrijker: vele tientallen post-actieve collega's een leuke middag bezorgd. Onder het genot van een hapje en drankje – vaak op een leuke locatie met soms een rondleiding ter plaatse – rolden de verhalen van ooit als vanzelf over tafel.

Regio Zuid-Holland te Brielle

foto: Loek Ruppert

Vanaf begin september tot eind van dit jaar kwamen al in dertien regio's oud-collega's bij elkaar: Zuid-Holland, Noord-Holland (Amsterdam), Zeeland, Brabant-West-België (Gilze-Rijen), Twente (Oldenzaal), Amersfoort-Utrecht, Achterhoek, Apeldoorn-Arnhem, Zeeuws-Vlaanderen en Zoetermeer-Den Haag. En de eerste bijeenkomsten voor 2025 staan al gepland.

Voor alle duidelijkheid, we hanteren geen strikte grenzen van het bewakingsgebied, uh sorry, regio. Je bent gewoon welkom, zolang je jezelf ooit marechaussee hebt kunnen noemen en je het nassaublaauwe hart nog steeds voelt kloppen. En voor de lezer die nog een regio mist en/of wellicht zelf een bijeenkomst zou willen organiseren, we horen het graag!

Geheel in lijn met wat van een blauwe organisatie mag worden verwacht, is er een handleiding beschikbaar zodat je als coördinator weet waar je aan toe bent. Ook is er per deelnemer een financiële bijdrage van SMC, ook voor de deelnemer die (nog) geen SMC'er is. Een regiocoördinator noemde het organiseren van zo'n bijeenkomst samen met SMC laatst een geoliede machine, en dat was fijn om te horen.

Wil je weten of binnenkort bij jou in de buurt een bijeenkomst wordt georgani-

Regio Brabant-West-België te Vliegbasis Gilze-Rijen

foto: Loek Ruppert

Regio Zeeland te Nieuwdorp

foto: Bert van Horen

Regio Twente te Oldenzaal

foto: Bert van Horen

seerd, check dan de agenda in ons tijdschrift of de website van Stichting Marechaussee Contact. Mocht je zelf een regiobijeenkomst willen organise-

ren, bel dan Bert van Horen op 06-47776806 of stuur een e-mail naar regiobijeenkomsten@marechaussee-contact.nl.

Tweede reünie beroepslichting 67-1

| Door: Hans de Vries

Op 28 oktober van dit jaar troffen lichtingsgenoten van beroeps 67-1 elkaar weer op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn. Jammer genoeg konden door allerlei omstandigheden op deze tweede reünie slechts vijftien man aanwezig zijn.

Het openingswoord heb ik als tweede organisator op me genomen. Daarbij stonden we stil bij het plotseling overlijden van eerste organisator Ulfert J. Molenhuis. Omdat Ulfert nagenoeg alles voor onze reünie al geregeld had, hebben we besloten deze reünie wel door te laten gaan.

Naast gezellig samenzijn wilden we ook een bijzonder onderwerp naar voren brengen; het werd de 'val van Srebrenica'. Na eerst een video te hebben gezien over wat zich daar in 1995 heeft afgespeeld, maakte ondergetekende in

het kort duidelijk hoe de KMar bij Dutchbat was georganiseerd en hoe Nederland bij deze missie betrokken was geraakt. In het half uur daarna nam Jan Zwijs ons in een zeer aangrijpend verhaal mee in zijn belevenissen en ervaringen.

Na een voortreffelijke Chinees-Indische maaltijd vertelde kapitein Tattersall over de huidige opleidingen op het OTCK-

Mar, waarna we nog de Traditiekamer bezochten. Bij het zien van al die spullen gingen de verhalen al snel los over het pionierschapje, de pukkel, het gebruik van maandverband ter bescherming van de schouders enz. Iemand miste in het geheel nog wel de berenlul. In gedachten waren we weer even terug in 1967. We kijken terug op een zeer geslaagde dag!

Overleden

Dhr. W.F. Arnoldus
* 23-2-1934 – † 12-9-2024
Dpl 54-2

Dhr. D.T. Bakker
* 24-7-1936 – † 3-11-2024
Ber 54-5

Dhr. W.J. van Bochove
* 29-11-1953 – † 19-8-2024
Ber 72-5

Dhr. S. van den Bosch
* 7-11-1937 – † 17-11-2024
Ber 57-1

Dhr. H.P. Bosma
* 4-3-1944 – † 3-8-2024
Dpl 63-2

Dhr. E.J. de Bruijn
* 6-4-1938 – † 3-10-2024
Ber

Dhr. A.W. Döpping
* 26-10-1933 – † 31-10-2024
Dpl 53-4

Dhr. J. Duerink
* 5-11-1947 – † 9-6-2024
Dpl 67-3

Dhr. W.D. Dijkman
* 30-6-1936 – † 20-11-2024
Ber 55-3

Dhr. W.M. van Eekeren
* 2-8-1936 – † 11-9-2024
Ber 55-2

Dhr. S.W. de Graaf
* 15-12-1945 – † 21-10-2024
Ber 64-1

Mevr. Th. M. Gremmen-Boerakker
* 9-5-1936 – † 30-8-2024
Weduwe van M. Gremmen
Ber 54-1

Dhr. M.P. van Halderen
* 2-12-1937 – † 2-7-2024
Dpl 57-5

Dhr. L.T.C.J. van Hedel
* 22-8-1953 – † 14-9-2024
Ber 73-1

Dhr. R. Jobse
* 28-8-1931 – † 12-10-2024
Ber 53-3

Dhr. F.J. de Jonge
* 30-4-1934 – † 30-8-2024
Ber 54-2

Dhr. G. Krombeen
* 24-4-1935 – † 26-9-2024
Ber 55-5

Dhr. W.J. Louis
* 31-10-1944 – † 12-10-2024
Ber 64-1

Dhr. M. Mobach
* 15-6-1919 – † 12-11-2024
Ber 40-4

Dhr. U.J. Molenhuis
* 11-2-1948 – † 8-8-2024
Ber 67-1

Dhr. W.J. Philipp
* 28-8-1935 – † 7-8-2024
Ber 55-6

Dhr. P. Olofsen
* 10-11-1943 – † 12-7-2024
Dpl 62-6

Dhr. G.J.C. Radstaat
* 10-6-1929 – † 24-9-2024
Ber 51-3

Dhr. J. Teerink
* 9-8-1925 – † 9-7-2024
Ber; Ned. Indië
6 DMC; 2 MP III

Dhr. Ch.J.P.C. de Veer
* 15-10-1937 – † 3-11-2024
Dpl 57-3

Dhr. H. van Velzen
* 26-2-1939 – † 30-9-2024
Dpl 58-5

Dhr. C.L. Vogelaar
* 25-7-1952 – † 7-11-2024
Ber 71-1

Dhr. A.B. Zwijgers
* 12-9-1941 – † 30-8-2024
Ber 59-5

Bestuur en redactie van Stichting Marechaussee Contact betuigen de nabestaanden hun medeleven en wensen hen sterkte toe.

Nieuwe SMC'ers

Dhr. Th.G.M.H. Aarten
Ber 67-1

Dhr. S. Akkermans
Ber

Dhr. J.C. Annevelink
Ber 82-5

Dhr. W.J.W. Arts
Ber 01-05

Dhr. W.C.H. Bernhards
Ber 78-5

Dhr. E. Blaauwendraat
Ber 64-3

Dhr. G. Blaauwendraat
Ber 70-1

Dhr. W.P. Boluijt
Ber 84-4

Dhr. H.J. van den Bos
Ber 81-5

Dhr. A.D. van Brakel
Ber 81-1

Dhr. drs. B.G. Breunesse
Donateur

Dhr. J.W. Bultman
Dpl 78-1

Dhr. C.J.G. de Bunje
Ber 76-4

Dhr. H. Damkot
Ber 77-4

Dhr. R. Dekker
Ber 67-1

Dhr. G. Doosjen
Ber 72-4

Dhr. L.M.T.G. van Erve
Ber 73-3

Dhr. D.J. Falize
Ber 83-3

Dhr. O.R.K. Ganga
Ber 80-1

Dhr. G. Haverkotte
Ber 61-5

Dhr. H. Heeres
Ber 77-6

Dhr. A.C. van Hellemond
Ber 74-5

Dhr. B. Holewijn
Ber 68-5

Dhr. R.A. Hoogendoorn
Dpl 75-6

Dhr. M.N. Huijssen
Ber 78-5

Dhr. H.H.M. Huntink
Ber 70-5

Dhr. M.A.I. Janse
Ber 81-5

Dhr. R.J. Janssen
Ber 79-2

Dhr. F.J. Jephaniou
Ber 58-1

Mevr. A.J. Knegt
Ber 95-4

Dhr. M.A. Koop
Ber 73-5

Dhr. L.J.P. Kroon
Ber 80-6

Dhr. B. van Kwawegen
Ber 83-5

Dhr. M. Malcorps
Ber 82-5
Burgerambtenaar KMar

Dhr. A.J. Mali
Dpl 65-4

Dhr. G.L.W. Mans
Ber 72-2

Mevr. M.M. Meerlo
Ber 93-1

Dhr. J. Lankhaar
Ber 77-5

Dhr. W.P. van Leeuwen
Ber 76-4

Dhr. E. Macintosh
Donateur

Dhr. A.J. Meijdam
Dpl 80-5

Dhr. P.P. Muijres
Ber 74-5

Dhr. H.F.M. Nas
Ber 81-4

Dhr F.J. Natrop
Ber 94-3

Dhr. H.G. Oude Lansink
Ber 67-1

Dhr. P. Romijn
Dpl 81-3

Dhr. T.M.M. Schellings
Ber 72-2

Dhr. M. Schiphof
Ber72-6

Dhr. C.D. Schuit
Ber 79-3

Dhr. N. Smit
Ber 95-6

Dhr. H.P.A. Straatman
Ber 79-9

Dhr. B. van Urk
Ber 66-3

Dhr. H. Veenema
Ber 95-6

Dhr. P. Verburg
Dpl 74-6

Dhr. J. Verton
Dpl 73-2

Dhr. C. Vos
Dpl KL 82-5/Ber 84-1

Dhr. C.R. Werner
Ber 82-4

Dhr. W. de Wildt
Ber 01-03

Dhr. H. Zweepe
Ber 70-6

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2300 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

SMC

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099 | alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Gerrit Sels
0299-471242 / 06-22444926
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Purmerend (BIC: INGBNL2A)

Administratie

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
0299-471242 / 06-22444926
begunstigersadministratie@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen)

Reüniecommissie

Gerrit Reloe
06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Reservisten en veteranen

Bert van Horen
06-47776806 | veteranen@marechausseecontact.nl

Regiobijeenkomsten

Bert van Horen
06-47776806 | regiobijeenkomsten@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldelijnsondersteuning/ veteranenondersteuning

Peter Klijn
06-53746545 | pljklijn@gmail.com

Promotie & werving

Loek Ruppert
06-28688859 | werving@marechausseecontact.nl

Redactie tijdschrift Marechaussee Contact

Henk Rijke
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Nederlands Veteraneninstituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ongeveer 2300 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woonst u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten). Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Nuldelijnsondersteuning

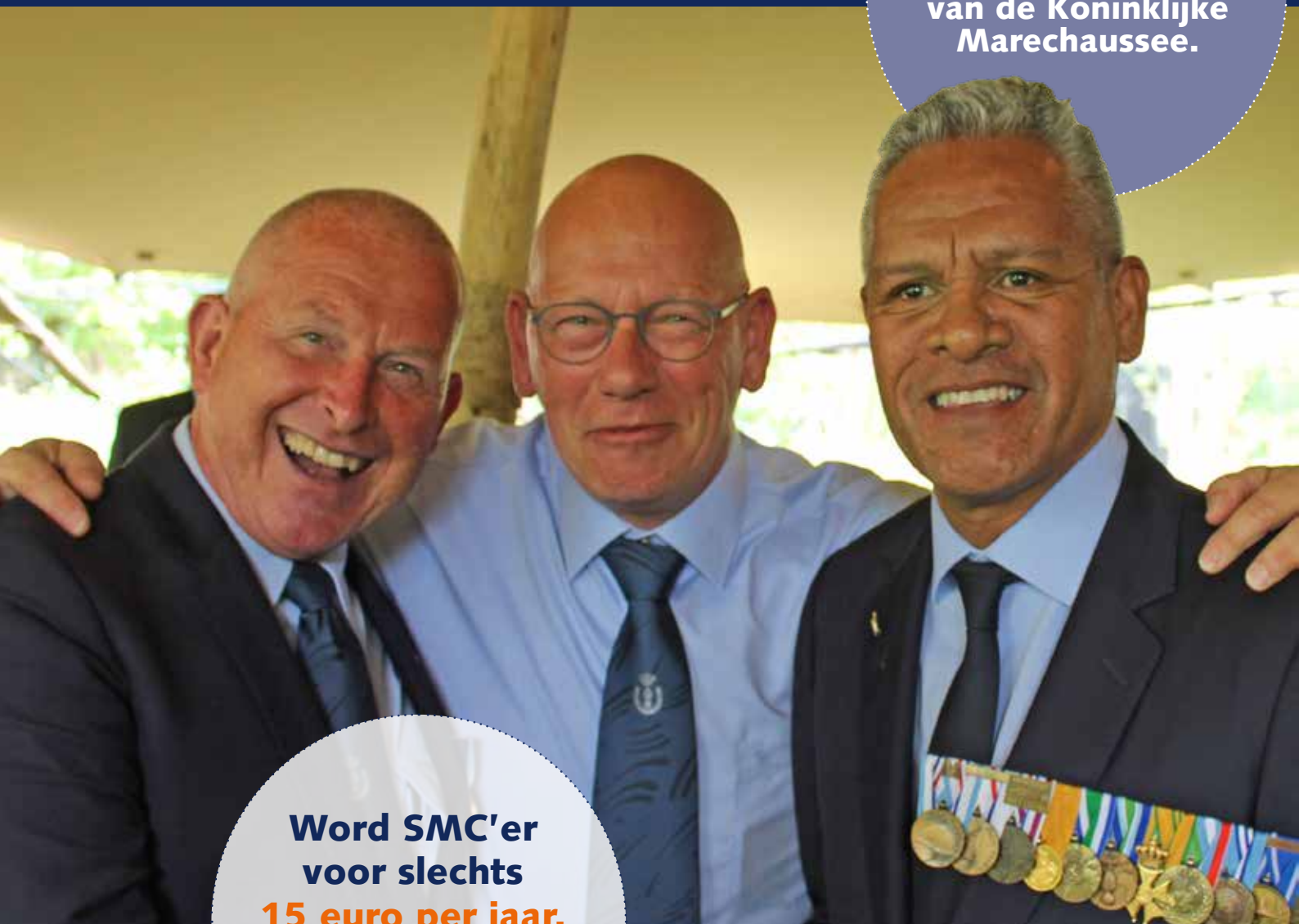
Het 'nationaal Veteranen Platform', de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Nederlands Veteraneninstituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldelijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstsachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

Stichting Marechaussee Contact

voor en door
(oud-)marechaussees

Voor iedereen
die op de hoogte
wil blijven van het
heden en verleden
van de Koninklijke
Marechaussee.

Word SMC'er
voor slechts
15 euro per jaar.
Je bent van
harte welkom!

www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code